

IZ SEJE DEŽELNEGA ZBORA:

Sima se pogaja s Heimatdienstom, ne pa s Slovenci

Debata o zaključku proračuna za leto 1971 v deželnem zboru se je pretekli teden spremenila v debato o slovenski manjšini na Koroškem. Nič manj kot 8 poslancev in tudi deželni glavar Sima so se oglašili k tej temi.

Sima je naglasil potrebo po čimprejšnji rešitvi manjšinskega vprašanja in priznal, da se je šele po letu 1970 zavedal, kakšne dolžnosti moralnega značaja ima vlada do slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Poskušal je nakazati zgodovinsko vlogo koroških Slovencev, obravnaval je pogoje „rešitve“ v prvi republiki, zavrnil zahtevo po kulturni avtonomiji, ker bi le-to pomenilo državo v državi. V tej zvezi se je obregnil na program Narodnega sveta koroških Slovencev iz leta 1968 ter ga imenoval dobesedno: indiskutabel in irreal. (!) Priznal je, da atmosfera v deželi še zdavnaj ni razkužena in da pri nas na Koroškem še ne vlada takšna toleranca, ki bi omogočala svobodno izražanje mnenja. Tem manj pa moremo razumeti, ko je povedal deželni glavar, da se je o obliki in načinu izvedbe državne pogodbe razgovarjal s Kärntner Heimatdienstom in Abwehrkämpferbundom že meseca januarja t. l. Nam vsem je znano, da se je branil govoriti s Slovenci in se izgovarjal, češ da spada realizacija člena 7 v izključno kompetenco zvezne vlade. Se v toliko lepih besedah ne bo razrešilo politike obeh vladnih strank v koroški deželni vladi, če ne bosta začeli upoštevati koroške Slovenice kot enakovredne partnerje. Premalo pa je tudi, da se SPÖ sicer javno izreče proti priznavalnemu principu v obliki ugotavljanja manjšine, na drugi strani pa ugotavlja, da je rezultat ljudskega štetja nekako odgovarja priznavalnemu načelu. Prav tako ne odgovarja zgodovinski resnici, ko trdi deželni glavar, da na Koroškem ne moremo govoriti o slovenskem ozemlju, ker baje bivajo Slovenci le raztreseni po vaseh in krajih. (Kot znano, je trdil Heimatdienst v soboto v Borovljah isto.)

UGOTAVLJANJE MANJŠINE: NAČIN ASIMILACIJE

Na najbolj objektivni način je poročal o položaju Slovencev na Koroškem poslanec GUTTENBRUNNER, SPÖ. Povedal je, da bi pred letom 1955 dobila vsaka zvezna vlada od ogromne večine prebivalstva (tudi na Koroškem!) mandat za še bolj široko reševanje manjšinskega vprašanja, kot to predvideva člen 7 državne pogodbe.

Vedno zopet se je med Guttenbrunnerjevim govorom oglašal k besedi posl. Silla (FPÖ), bilo pa je naravnost zabavno poslušati, kako ga je Guttenbrunner duhovito zavračal. Zgleda, da poslanec Guttenbrunner že razume mentaliteto manjšine, ko je ugotovil, da najbrž ne bo v celi Evropi manjšine, ki bi pokopala za vse čase stremiljenja, da bi se dokončno le priključila matičnemu narodu. Pač pa je Jugoslavija, je naglasil govornik, pristopila državni pogodbi, zato je histerično ugotavljanje pripadnikov FPÖ in delno tudi ÖVP, neizmerno pretiravanje. Jasno se je Guttenbrunner tudi izrekel proti ugotavljanju manjšine, ker se, tako je dobesedno rekel govornik, na Koroškem spet čuje stavek: „Wem's do nit paßt, soll seine Zwetschken packen und dorthin gehen...“ Na Koroškem ne bi prišlo do svobodne odločitve. In h Silli obrnjen je rekel: „In, kolega Silla, ugotavljanje manjšine bi imelo le tedaj svoj smisel, če bi bil dokončen rezultat ta, da manjšine ni!“ Brambovce pa je vprašal, ali je bil mogoče cilj njih borbe ta, da bi iztrebili manjšino?

S strani ÖVP se je že kar v začetku javil k manjšinskemu vprašanju deželni poslanec dr. Paulitsch, ki je zopet zagovarjal tako imenovan Klausov predlog, ki pravi, naj bi odločali občani o izpolnitvi državne pogodbe. Bil je proti socialističnemu predlogu, ki bo po njegovem mnenju izzval v deželi trajen nemir.

Predsednik dr. Mayerhofer se je kot drugi govornik ÖVP bavil z manjšinskim vprašanjem in razložil, zakaj on osebno danes ne zagovarja več ugotavljanja manjšine. Manjšina je proti ugotavljanju in brez pristanka manjšine se pač ne dajo izvajati določila, ki so v njen prid sklenjene. Dobesedno: „Nobena oblast ne sme reči državljanu, naj se izpove. Na tem področju živijo nad 1000 let ljudje, ki stojijo slučajno na tej ali oni strani.“

Naslednji dan pa je bil docela v znamenju 5. točke, zakonskega osnutka o zložitvi občin, ali kakor se je napisalo z lepo besedo, zakonskega osnutka o novi uredbi (izboljšanju) občinske strukture.

NAPOVEDANA VELIKA DEMONSTRACIJA JE IZOSTALA

Vse ceste, ki vodijo do poslopja deželne zbornice, so bile strogo zastražene, vstop je bil možen le s posebnim vabilom in izkaznico. Napovedana veličastna demonstracija je obsegala le 40 oseb in se klavrno razšla. Delavci-volilci SPÖ, so šli pridno na delo.

Poročevalec je bil poslanec inž. Sereinigg (SPÖ). Zanimivo je obravnaval ljudska glasovanja in povedal, da so se od 170 povprašanih občin izrazile 103 pozitivno k novi uredbi. Ko se na to nihče ni obregnil, je najpозnejše pri tem stavku postalo vsakomur jasno, da je bil celotni zakonski osnutek že dogovorjen med vodstvi strank, da sta ÖVP kakor tudi FPÖ pristali na socialistično predlogo, le da bi tu pa tam še nadalje bili soudeleženi pri koritu. Na veliko je še obrazložil pravno utemeljitev tega zakona in se pri tem skliceval na predavanje predsednika avstrijskega vrhovnega sodišča Antoniolija, ki je dejal, da je ustavno zasidrana občina kot institucija, da pa so možne spremembe njenega obsega.

Načelnik kluba ÖVP Knafl, je izjavil, da je celotni osnutek kompromis. Če pa bi katera občina šla pred ustavno sodišče, in le to odloči drugače, se ÖVP ne čuti več vezana na podpis strankinega dogovora. Krajevne reforme pa da so možne le s primerno finančno injekcijo. Obeta si 100 milijonov šilingov iz izrednega proračuna. Lotil se je tudi SPÖ, ki je izključila iz siranke župana Frantschacha Magerja, ker se je le-ta upiral diktatu stranke in s tem grešil proti disciplini. Nadalje je omenil, da bodo po noveli Splošnega občinskega zakonika (Allgemeine Gemeindeordnung — AGO) dobili vsi člani občinskega predstojništva delne agende župana. Povedal je, da je ob zloženju občin leta 1963 še sam demonstriral proti takratnemu zakonskemu osnutku, kot poslanec pa vidi to stvar drugače, kar mu je prineslo Simovo pripombo, da je iz Savla postal Pavel. Ob koncu je še povedal, da bodo naslednje deželnozbornske volitve šele leta 1975, ko bodo volilci že pozabili krivice, ki so bile zdaj storjene.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Vatikan priznal poljsko mejo na Odri-Nisi

Papež Pavel VI. je z ustanovitvijo škofij na Poljskem ob meji Odra-Nisa dejansko priznal poljsko mejo z Nemčijo. „L'Osservatore Romano“ je objavil uradno sporočilo Vatikana, ki priznava za normalne poljske škofije na poljski meji z Nemčijo, ki so na ozemlju, ki je bilo priznано za poljsko — z nedavno pogodbo med Bonnom in Varšavo. Meja štirih novih poljskih škofij teče vzdolž državne meje med Poljsko in Nemško demokratično republiko na Odri-Nisi. Poleg tega je papež sklenil, da se tudi Gdanska škofija uradno priključi poljskim škofijam. V zvezi s temi ukrepi je papež ustanovil na ozemlju Vzhodne Nemčije apostolske administracije za vsa tista področja, ki so bila poprej vključena v stare škofije.

Vatikanski glasnik Federico Alessandrini je v zvezi z reorganizacijo škofij na Poljskem ob meji Odra-Nisa izjavil, da je Vati-

kan sprejel te ukrepe, ker meni, da se je z ratifikacijo pogodbe med Zah. Nemčijo in Poljsko ustvaril na prizadetem ozemlju mednarodni juridični položaj, ki je omogočil, da je Vatikan sprejel poljske zahteve. Vatikan je storil to na osnovi splošnega mednarodnega prava, ki ureja odnose med suverenimi državami.

V vatikanskih krogih menijo, da ureditev položaja škofij na poljskem ozemlju vzdolž meje Odra-Nisa odpira pot za normalizacijo odnosov med Vatikanom in LR Poljsko. Do tega bo lahko prišlo, menijo v teh krogih, na osnovi vzpostavitve rednih diplomatskih odnosov med Vatikanom in Varšavo, na primer na način, kot je do tega prišlo pred nekaj leti z Jugoslavijo. V vatikanskih krogih poudarjajo, da je že lansko leto prišlo do prvih stikov med predstavniki Svete stolice in poljske republike.

Indija in Pakistan se odpovedujeta sili

V indijskem gorskem kraju Simli sta v ponedeljek indijska ministrska predsednica Indira Gandhi in pakistanski ministri predsednik Ali Buto podpisala sporazum o normalizaciji odnosov, ki naj bi omogočili mirno sožitje obeh dežel.

V uradnem sporočilu, ki sta ga podpisala oba predsednika, je rečeno, da si bosta obe državi prizadevali za vzpostavitev prijateljskih odnosov, ki naj privedejo do trdnega miru na indijskem subkontinentu. Indija in Pakistan se obvezujeta, da se ne bosta posluževala sile ali grožnje s silo v medsebojnih odnosih ter da bosta spoštovala nacio-

nalno enotnost, ozemeljsko nedotakljivost in politično neodvisnost druge strani. Domenila sta se tudi, da bosta umaknila oborožene sile znotraj državnih meja, razen v Kašmiru, kjer bodo ostale na črti premirja.

Glede Kašmira ni bilo najti sporazuma, kot tudi ni bilo dogovora o vprašanju pakistanskih vojnih ujetnikov v Indiji. Skupno sporočilo ne omenja Bangla deša (nekdanjega Vzhodnega Pakistana), kar opazovalci sklepajo, da je Buto priznal dejansko stanje ter se je v bistvu odrekel temu delu ozemlja.

Američani skušajo uničiti gospodarstvo Severnega Vietnama

Zanimivi podatki in potrdila vojnega poročetja Združenih držav Amerike v Vietnamu prihajajo tokrat iz Stockholma, kjer je najpopularnejši švedski dnevnik „Aftonbladet“ objavil intervju s švedskim veleposlanikom v Hanoju Jeanom Christophom Obergom. Diplomati, ki je trenutno na kratkem obisku v domovini, je med drugim potrdil tudi, da ameriška letala sistematično bombardirajo jezove in nasipe, kar bi utegnilo imeti v kratkem katastrofalne posledice za severnovietnamsko prebivalstvo.

Namen Američanov, je povedal veleposlanik, je povsem onemogočiti severnovietnamsko gospodarstvo za daljšo dobo ter uničiti vse vire bogastva. Vse industrije na področju Hanoja so praktično prenehale obratovati zaradi velike škode, ki so jo povzročile ameriške bombe. Industrijsko področje Hong Gai, na periferiji Hanoja, je povsem paralizirano, saj delujejo samo še pristaniške naprave. V Haiphongu sta bili uničeni

ladjedelnica in neka cementarna, medtem ko je pomorski promet zaradi min popolnoma ustavljen. Vse to pa, dodaja diplomat, ni moglo ustaviti gospodarskega razvoja Severnega Vietnama.

V svojem uničevalnem zanosu se ameriška letala spravljajo tudi na najmanjše delavnice, na čisto nepomembne mostove, na odročne železniške postaje, na katere spuščajo na tisoče ton bomb. Očitno se Američani ne ustavijo niti pred najhujšimi izgubami. Po zanesljivih računih so v zadnjih tednih, odkar je Nixon odredil ponovno bombardiranje Severnega Vietnama, izgubili od 175 do 200 letal, kar pomeni škodo stotin milijonov dolarjev.

Uspeh Waldheima: Koreja pred združitvijo

Glavni tajnik OZN dr. Kurt Waldheim je dosegel svetovno-politični uspeh. Po njegovem posredovanju sta obe Koreji, ki si že 20 let stojita sovražno nasproti, začeli pogajanja. Po zadnjih vesteh je prišlo do prvega zblizanja: Severna in Južna Koreja sta se zedinili za napeljavo tako imenovanega „rdečega telefona“ med obema prestolnicama, hkrati pa sta obljubili, da ukineta vse sovražne dejavnosti med seboj. Vse to naj bi končno pripeljalo do mirne združitve obeh Korej.

Dr. Waldheim je v torek izjavil, da je že marca letos navezal stike z obema Korejama pri svojem obisku na Dunaju.

● Nemško-francoski pogovori med državnim predsednikom Georgom Pompidoujem in zahodnonemškimi zveznim kanclerjem Willyjem Brandtom so se v torek zaključili, ne da bi prišlo v vseh točkah do popolnega soglasja.

Uničena skupina ustaških teroristov

Po sporočilih notranjega ministrstva se je pred kratkim vtihotapila v Jugoslavijo ustaška skupina teroristov. Člani skupine so prišli na področje zahodne Bosne iz nekaterih zahodnoevropskih in čezmorskih dežel.

Ljudstvo tega ozemlja, kjer se je skupina pojavila, tako pravi poročilo notranjega ministrstva, je aktivno pomagalo in nudilo pomoč organom varnosti in tamkajšnjim vojaškim enotam pri uničenju teroristov. V prvem stiku z organi varnosti in vojaškimi enotami tega področja, je bila ta teroristična skupina razbita in uničena. Organi varnosti zasledujejo ostanke razbite skupine.

Pot člana 7

Ob izidu te številke „Našega tednika“ je v parlamentarni razpravi na Dunaju vprašanje dvojezičnih napisov. Avstrija se je obvezala v členu 7 državne pogodbe, da bo uresničila v upravnih in sodnih okrajih Koroške s slovenskim in mešanim prebivalstvom označbe in napise prav tako v slovenščini kakor v nemščini. Po osemnajstih letih zavlačevanja bo dobil tako del južnokoroških vasi tudi dvojezične napise.

15. maja 1955 so podpisali zunanji ministri Združenih držav Amerike, Sovjetske zveze, Anglije, Francije in Avstrije na Dunaju avstrijsko državno pogodbo. V zvezi z realizacijo člana 7 te pogodbe, v kateri so slovenski manjšini na Koroškem mednarodno zajamčene njene pravice, je Avstrija ukrenila naslednje:

8. avgusta 1955 je izdal urad koroške deželne vlade odlok, s katerim je bilo določeno, da je pripuščen slovenščina v upravnih in sodnih okrajih Koroške s slovenskim ali mešanim prebivalstvom kot uradni jezik dodatno k nemškemu. Odlok je podpisal tedanji predsednik deželnih uradov Newole ter je bil poslan okrajnim glavarstvom v Velikovu, Celovcu, Beljaku in Šmohorju. Vendar javnost celih 13 let ni vedela, da je ta odlok izšel. Kot „Newoletov odlok“ je postal znan šele 19. avgusta 1968, ko ga je pustil obnoviti deželni glavar Hans Sima. Hkrati je priporočil deželni glavar tudi županom dvojezičnega ozemlja, naj stopajo glede slovenskega uradnega jezika v smislu odloka z dne 19. avgusta 1968. Ta odlok je podpisal predsednik deželnih uradov dr. Othmar Hauer.

9. maja 1957 je izdal tedanji prosvetni minister dr. Heinrich Drimmel odlok, s katerim je bila ustanovljena Slovenska gimnazija v Celovcu.

19. marca 1959 pa je sklenil avstrijski parlament manjšinski šolski zakon, s katerim je bilo uzakonjeno na podlagi prijave k slovenskemu pouku, dvojezično šolstvo na Koroškem. Zakon predvideva tudi poseben oddelek manjšinske šolske oblasti, ureja vprašanje naraščaja učiteljsva za dvojezične šole ter zadeve Slovenske gimnazije. Ta manjšinski šolski zakon pa je izšel šele, ko je bila 22. septembra 1958 po tedanjem deželnem glavarju Wedenigu — kljub uspešnemu razvoju dvojezičnega šolstva — ukinjena na protustaven način šolska odredba z dne 3. oktobra 1945, ki je predvidevala na južnem Koroškem obvezni dvojezični pouk za vse šoloobvezne otroke.

19. marca 1959 je sklenil avstrijski parlament tudi zakon, s katerim je bilo urejeno vprašanje uradnega jezika pri sodiščih v Pilsberku, Železni Kapli in v Borovljah. Medtem, ko je izšel 19. avgusta 1968 že omenjeni odlok glede slovenskega uradnega jezika v upravnih in sodnih okrajih Koroške, pa naj bi sprejel avstrijski parlament 6. julija 1972 zakon, s katerim naj bi bilo urejeno v 205 južnokoroških vaseh vprašanje dvojezičnih napisov.

V zvezi z uresničitvijo manjšinskih določil državne pogodbe zahtevajo nemško-nacionalistično usmerjeni krogi v deželi vedno spet ugotavljanje manjšine. Odkar se je izrekel bivši avstrijski kancler dr. Klaus proti takemu ugotavljanju, so se izrekli proti temu načinu reševanja manjšinskih problemov tudi drugi vidni politiki obeh večinskih strank v Avstriji, tako v socialistični stranki kancler dr. Kreisky, deželni glavar Hans Sima, poveljevalci predsednik deželnega šolskega sveta Guttenbrunner, na strani avstrijske ljudske stranke pa njen predsednik, bivši minister dr. Schleinzler in v zadnji razpravi koroškega deželnega zbora tudi poslanec in predsednik dr. Mayrhofer.

V razpravi, ki je bila 28. junija 1972 o manjšinskih problemih v koroškem deželnem zboru, je bilo potrjeno iz ust visokih političnih predstavnikov dežele, da Avstrija že nad 50 let zavlačuje rešitev manjšinskih vprašanj ter da do danes ni izpolnila obljube, ki jo je izrekel pred plebiscitom koroški deželni zbor na slavnostni seji 28. septembra 1920.

Kljub nacionalno-napetemu vzdušju preteklih dni bi zmoglo to spoznanje na nemški strani prispevati k boljšemu spoznavanju manjšinske problematike v deželi ter utrditi prizadevanja vseh tistih, ki se trudijo za dober in odkrit odnos med Nemci in Slovenci v deželi.

Ostane pa dejstvo, da zaenkrat v zvezi s členom 7 do sporazumnih rešitev ni

Politika, naprednost in krščanstvo

Nastanek političnih strank

Politične stranke so sredi preteklega stoletja nastajale prvenstveno na podlagi svetovnega nazora. Miselnost tedanje družbe je modroslovje namreč tako globoko prevzemalo, da sta vera in nevera imeli tudi svoj ideološko-politični vpliv, oziroma odločilno vplivali na politično zbiranje.

Tolmačenje nastanka sveta

Kamen spotike, ki je razdvajal modroslovne in politične duhove v preteklem stoletju, je bilo tolmačenje nastanka sveta. Naravoslovne znanosti so tedaj triumfirale in »napredni« so dokazovali z vsemi mogočimi razlagami tedanje naravoslovne znanosti, da je svet nastal sam od sebe, torej brez božjega posega. Verni ljudje, ki kljub tedanji »znanosti« v pojmu: »sam od sebe« niso videli nikake logike, so še nadalje vztrajali na starih stališčih.

Energetsko gledanje na svet

Oblikovala sta se materialistični in idealistični svetovni nazor, ki sta bila osnova, brez prave potrebe, tudi političnem organiziranju in sta približno ločevala verni in neverni svet. Zanimivo je, da je znanost kasneje z novimi raziskavami dognala, da med materjo (tvarino) in idejo (duhom) ni prave meje, kajti globlje od atoma kot najmanjšega delca tvarine, delujejo še bolj prvenstvene, neoprijemljive sile ali celo same zakonitosti, ki jih lahko odkrivamo le še z matematiko. Današnje znanstveno oz. napredno gledanje na svet ni niti materialistično ali idealistično, ampak energetsko. Torej je tudi znanstveno pojmovanje nastanka sveta energetsko, dokler znanost znova česa novega ne odkrije.

Politične sile nastajajo na podlagi družbenega programa

Naduse zanimivo pa je, da so politične sile, organizirane na materialističnem in idealističnem nazoru, ostale na svojih starih ideoloških podlagah prav do danes. Toda merodajna pri njihovem političnem delovanju ni več ideološka podlaga, ampak družbeni program, torej ureditev družbe, njenega gospodarskega in tehničnega razvoja. Zato se nove politične sile, ki nastajajo in so v novjšem času nastale, niso organizirale na podlagi ideologij, temveč na podlagi družbenega programa.

Ideologije posegle v slovensko politično življenje

Ideologije so posegle tudi v slovensko politično življenje in nas v teku časa politično razdelile na verne, ki jim je v ospredju, zlasti krščansko katoliški družbeni program, in na napredne, ki na bodoči družbeni razvoj gledajo z nujnostjo socializma. Oba programa se v hotenjih v slovenskem okviru prej dopolnjujeta kot pa nasprotujeta, ako bi za njima ne stala svetovna ideologija in praksa, ki od zunaj posega na slovenska družbena vprašanja in jim po tujih vzorih daje drugačen pečat, kot ga ta v svojem slovenskem bistvu imajo. Od tod taka razlika v načelih pravičnosti političnih strank s svetovnimi nazori in idejami in v njihovih dejanjih nasproti slovenskim ljudem.

Vključevanje v tuje stranke

Napredno usmerjeni slovenski ljudje vidijo slovensko politično rešitev edino v vključevanju v velike, tuje stranke, ki so si oklicale napredni družbeni program v svetovnem merilu. Ironično je, da se te napredne politične sile, ki že dolga leta obstajajo, niso nikoli ne na svetovni ne na državni ravni potrudile, da bi zastopalnim slovenskim ljudem v svetu, priznale vsaj nekaj osnovnih narodnostnih pravic in ne le nekaj obrobni, ako so jih sploh. V njihovem okrilju vedrilo celo temne sile, ki se še niso rešile megalomanskih pojmovanj o superiornosti velikih narodnosti. In to tukaj sredi Evrope, toliko let po zadnji vojni, v kateri so doživle svoj tragični po-

prišlo. Izostal je pristanek s strani manjšine, prav tako pa tudi pristanek s podpisnicami državne pogodbe Jugoslavije.

Dr. V. Inzko

*

P. S.: Z objavo političnih komentarjev dr. Valentina Inzka bo nadaljevalo uredništvo spet z začetkom šolskega leta.

lom. Slovenski ljudje jih redno srečavamo na občinskih in okrajnih ravneh, kjer so si tokrat sicer drugače razpoloženi konservativnimi in nazadnjaškimi nasprotniki v poniževanju slovenskih ljudi edini. Kaj nam potem pomaga zatrjevanje, da so sicer napredni vrhovi drugačni in da so take razmere le lokalno omejene. Olimpijski vrhovi se nam približajo le vsakih nekaj let ob volilni olimpiadi, vržejo nekaj obljub, poberejo naše zaupanje, potem pa se nam spet dvignejo v nedosegljive višave. Odločilen pa je vsak dan, okolje, v katerem živimo, okolje, ki nam mora postati sprejemljivo, ne pa da nas poskušajo odrivati. In ne bo boljše, če bomo stalno nastopali kot privešek, ki nima lastne osebnosti in mora zmeraj na nekem viseti. Kdor na kom visi, se ga vsi otresajo.

Tuje stranke s krščanskimi načeli

Številni slovenski ljudje, ki globoko dojemajo vrednote krščanstva, pa hočejo tudi svoji politični izbiri dati krščanski značaj. Izberejo stranko, tudi tujo, ki se sklicuje na krščanska načela. Toda tragedija je v tem, da tuje stranke, ki se izjavljajo, da so osnovane na krščanskih načelih, kot krščanska demokracija ali ljudska stranka, ravna v odnosu do Slovencev nekrščansko in tudi protikrščansko, ker nočejo priznati njihovih narodnostnih pravic, vsebovanih v naravnem in božjem pravu ter cerkvenih krščanskih načelih. Izkušnja nas uči, da se v vrstah teh strank skrivajo celo sile, sovražno razpoložene do slovenskih ljudi, ki imajo celo velik vpliv na javno mišljenje preko tiska in ta vpliv pridno izkoriščajo z sejanje mržnje in nezaupanja do slovenskih sodeželanov.

Nepolitično nastopanje Cerkev

Katoliška Cerkev je jasno postavila mejo med cerkveno in politično dejavnostjo, zato ni treba misliti in ne podtikati, da se formalno krščanske politične stranke lahko istovetijo s Cerkvijo. (Duhovnikom je politično delovanje celo prepovedano, da bi se zares posvetili edino dušnemu pastirstvu.) Seveda pa pripadnikom Cerkev ni prepovedano politično udejstvovanje, ki je pravica vsakega državljana ne glede na njegovo prepričanje. (Verniki naj se udeležujejo v političnem življenju pri oblikovanju čim boljšega socialnega reda.) Zadnji vatikanski koncil je podal prav jasne napotke v zvezi z nepolitičnim nastopanjem Cerkev. Naša katoliška vera nas prav nič ne zavezuje, da bi morali dajati naše glasove tujim strankam, ki delajo po svojih dejanjih nekrščansko. »Varujte se krivih prerokov« stoji v sv. pismu, in še: »Po njihovih dejanjih jih boste spoznali«.

Samo slovenska politična izbira

Slovenskim ljudem ostane v resnici samo slovenska politična izbira, prosta vsakega tradicionalnega ali naprednega varuštva, prosta »dobrotljivosti in razumevanja« tujih kolosov. Zaupanja slovenskih ljudi v krščanske vrednote in želje po napredku se ne sme več izrabljati za velikostrankarske koristi na škodo slovenskim potrebam in pravicam. Po naši lastni slovenski vesti je treba napraviti političen račun. Samo neodvisni in samostojni se bomo lahko pogajali s tistimi, ki nam, žal, še vedno krojijo našo usodo. Bolj ali manj napredni, ne bomo dopustili, da bi nam bil naš položaj, tak kot je sedaj, ostal za vedno ukrojen. Oblikovali bomo slovensko politično raven, da nam kdo ne poreče: »Bolj ko jih podim, bolj silijo za mano. Moram jih ujeziti, če ne se jih ne rešim.« -as-

NENAVADEN SPOMENIK DE GAULLU

Predsednik francoske republike Georges Pompidou je v nedeljo odkril v Colombeyu — lesdeux-Eglises, v kraju, kjer je de Gaulle pokopan, velikanski spomenik v obliki dvojnega križa, visokega 43 metrov z razponom 19 metrov. Spomenik je iz granita in stoji na griču, od koder je krasen razgled na okolico. De Gaulle je rad v ta kraj odhajal na oddih. Za odkritje so izbrali prav dan 18. junija, ko je poteklo 32 let, od kar je de Gaulle 18. junija 1940 v svojem zgodovinskem govoru po radiu iz Londona pozval Francoze, naj se uprejo nemškemu okupatorju. Arhitekta, ki sta zasnovala načrt za spomenik, sta to storila brezplačno, podjetja, ki so izvršila dela pa niso hotela imeti pri tem nikakršnega dobička.

ARABCI ZA MIRNO REŠITEV NA BLIŽNJEM VZHODU

Arabske države se pripravljajo na sestaneke voditeljev. Tam naj bi prišli do skupnega stališča o mirni rešitvi krize na Bliznjem vzhodu, dejavnosti palestinskih gverilcev v Libanonu, aktiviranje vzhodne fronte (Sirija, Iraka, Jordanije) in ureditev stikov Jordanije z Egiptom in Sirijo. To je sporočil jordanški tednik „Al Niva“.

GLAVNI TAJNIK OZN: JARRING EDINA MOŽNOST

Glavni tajnik Organizacije združenih narodov dr. Kurt Waldheim je izjavil, da je Jarringovo poslanstvo za zdaj edina možnost rešitve krize na Bliznjem vzhodu. Dr. Waldheim je mnenja, da je Jarringovo poslanstvo izredno važno.

FRANCIJA ZAČELA Z ATOMSKIMI POSKUSI

Francija je, navkljub protestom več držav, začela na otokih Mururoa, ležečih v Pacifiškem oceanu, z atomskimi poskusi. Prvo atomsko eksplozijo so izvedli 25. junija.

V ZAHODNI NEMČIJI VOLITVE V JESEN

Ob vprašanju ratifikacije pogodb s Sovjetsko zvezo in Poljsko se je položaj zahodnonemške vlade, ki ji načeljuje socialni demokrat Willy Brandt, precej omajal. Pogodbi, ki sta bili njegovo delo, sta končno v parlamentu prodrli s premajhno večino ter bi bili skoraj spravili vlado v krizo. Zato se je zdaj Brandt odločil za nove volitve, ki bodo predčasno, to je novembra tega leta. Ko se parlament zopet sestane, in sicer 7. septembra, bo Brandt postavil predenjo vprašanje zaupnice. V ta namen potrebuje 249 glasov. Ako ne zbere toliko glasov, bo primoran odstopiti. Ko bi bila voditelju opozicije krščanskemu demokratu Barzlu izrečena zaupnica — se pravi, ko bi bilo oddanih zanj 249 glasov — bi prevzel vladno krmilo in bi seveda vodil tudi volitve. Sedanja vlada so spravili v neroden položaj nekateri svobodnjaki (FDP), ki niso hoteli glasovati za ratifikacijo omenjenih pogodb s Sovjetsko zvezo in Poljsko.

STRAHOVITO BOMBARDIRANJE V VIETNAMU

Odkar je Vietkong z oporo severnovietnamske vojske pred tremi meseci prešel v ofenzivo proti južnovietnamski vojski, še niso veliki ameriški bombniki B-52 v štirih dneh zmetali toliko bomb v zaledju severnovietnamske vojske. Po ameriških poročilih je 100 velikanskih bombnikov B-52 vrglo za fronto 2500 ton bomb. S tako silovitim bombardiranjem so preprečili nadaljnje prodiranje komunistov proti Hueju.

NOVE SMERNICE SEVERNOVIETNAMSKE POLITIKE

Nixonov svetovalec Kissinger se je vrnil v Washington s svojega obiska na Kitajskem. Ob svojem povratku je izrazil mnenje, da bodo severni Vietnamci preusmerili svojo politiko. Kakšna naj bi bila nova smer severnovietnamske politike, Kissinger ni povedal; sicer je on na glasu spretnega in dobro obveščene ameriškega diplomata. Kissinger je tudi pripravil oba zgodovinska obiska predsednika Nixona, to je v Peking in Moskvi. Morda pride do obnove pogajanj med Ameriko in Severnim Vietnamom v Parizu. Odkar so vietkongovci aprila sprožili ofenzivo proti jugu, so Američani prekinili pogajanja.

ZADNJIH 2000 AMERIŠKIH BORCEV

Ameriški listi poročajo, da je danes v Južnem Vietnamu na fronti še okrog 2000 ameriških vojakov, ki pripadajo dvema bataljonoma. Leta 1969 je bilo na bojišču 112 bataljonov ameriške vojske. Naloga teh dveh bataljonov je, da zavarujejo zvezo med ameriško obveščevalno službo, ki se je nastanila blizu Hueja, in glavnim stanom ameriške vojske v okolici Sajgona. V Vietnamu je še 47.000 drugih ameriških vojakov.

VEČINA AMERIČANOV ZA NIXONA

Po poizvedovanju znanega ameriškega Gallupovega inštituta se je izmed 1500 vprašanih oseb 60 odstotkov izreklo za to, da Američani ponovno izvolijo za svojega predsednika Richarda Nixona. Poizvedovanje je bilo izvršeno v času od 16. do 19. junija. V maju, ko se je Nixon vrnil z obiska v Moskvi, se je zanj izreklo 61 odstotkov vprašanih Američanov.

Mons. dr. Jože Jagodic - zlatomašnik

Jubilant dr. Jože Jagodic se je rodil 13. decembra 1899 na Visokem pri Kranju. Njegov oče je bil krojaški mojster in posestnik; v družini je bilo devet otrok. Ljudsko šolo je obiskoval v Marijanišču v Ljubljani, nato pa tri razrede na klasični gimnaziji, a je ni mogel končati, ker je bil mlad fant upoklican k vojakom. Bojeval se je na južnotiroolski fronti, kjer je bil tudi težko ranjen. Postal je oficir — poročnik. Za svojo hrabrost na fronti, je bil večkrat odlikovan, med drugim je dobil srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Ob koncu vojne je 1918. leta maturiral na gimnaziji v Kranju, nato pa je vstopil v ljubljansko semenišče. Po štirih letih je bil posvečen v duhovnika. 29. junija 1922; novo mašo pa

serjeve povesti »Luč z gora«, ki je izšla v več izdajah in bila tudi dramatisirana. Več let je bil tudi asistent dijaške KA (voditelj prof. Tomec); bil je zadnji predsednik Cecilijanskega društva, leta 1940 pa tajnik škofijske sinode. Leta 1941 je bil imenovan za papeškega tajnega komornika in zato dobil naslov monsignor. Med drugo svetovno vojno je promoviral leta 1944 na teološki fakulteti v Ljubljani za doktorja teologije.

Ob koncu druge svetovne vojne je zapustil domovino; v begunstvu je bil imenovan od Sv. stolice za narodnega delegata papeške misije z vsemi škofskimi pooblastili za vse katoliške jugoslovanske begunce v Avstriji: Slovence, Hrvate in Volksdeutsche: okrog 180.000 oseb, z 200 duhovniki v petdesetih taboriščih. Kot pravi ordinarij, neodvisen od krajevnih škofov, je organiziral vse dušno pastirstvo. Dela je imel toliko, da bi lahko rekli, da je bil noč in dan na poti, obiskoval je begunska taborišča po Avstriji, pridigal v treh jezikih, nadziral šole, dajal pobude za razne

Zgled kulturnega sodelovanja

Tržaška založba »L'Asterisco« je izdala izbor pesmi Srečka Kosovela v italijanskem prevodu v knjigi »Poesie e integrali«. Zbirka vsebuje 75 pesmi, od katerih je 6 prevedel tržaški profesor slovenistike in glasbe Pavel Merkú, drugih 69 pa gospa Jelka Milič iz Sežane.

Knjiga Kosovelovih pesmi v italijanščini je izredno bogato opremljena z izvornimi fotografijami Kosovelovih rokopisov. Motive, ki nam pričarajo Kosovelov kraški svet, pa sta prispevala tržaška slikarja Avgust Černigoj in Lojze Spacal. »Tomaj 1924«, »Ljubljana 1925«, »Trst 1926« in »Banhaus Weimar« od Černigoja, ter »Kraška hiša«, »Mesečina na Krasu«, »Kraška ograja« in »Kraška žena« od Spacala.

Slovenski javnosti v Trstu je bila knjiga predstavljena v Tržaški knjigarni (Ulica Sv. Frančiška, 20) v Trstu ob navzočnosti italijanskih in slovenskih pobudnikov, ki so zbirko podprli. Potem pa še v prostorih kulturnega krožka »L'Asterisco«, ki je v svoji založbi knjigo izdal. Ena od glavnih pobudnic na italijanski strani je bila gospa Aurelia Gruber Benco, urednica italijanske revije »Umana« in književnica.

Povedati je treba, da je zbirka Kosovelovih pesmi prav tako in v istem številu pesmi v prevodu Pavla Merkuja in Jelke Milič že poprej izšla v francoščini. Tokrat je bil pobudnik francoske izdaje pesnik Marc Alyn.

Toda francoski pesnik v francoski zbirki Kosovelovih pesmi ni dal pravega priznanja prevajalcema, kot bi ga po pravici zaslužila, ker sta opravila glavno delo. Ker primorski kulturni delavci niso navajeni, da bi kdo pometal z njimi, ta pripetljaj ni mo-

ustanove (npr. Caritas), birmal na tisoče otrok in odraslih. Njegova centralna pisarna za vse to kolosalno delo je bila v Tristachu na Vzhodnem Tirolskem, v škofiji Innsbruck. Za svoje vsestransko udejstvovanje je prejel od papeškega nuncija Silvanija in od papeškega državnega tajništva (Montini) več pohvalnih pisem. Ponovno je potoval v Rim, kjer je imel posla pri raznih kongregacijah. Ob tej priliki ga je enkrat sprejel v specialni audienci papež Pij XII. Po smrti škofa Rožmana je bil predlagan za njegovega naslednika kot vršilca dušnega pastirja Slovencev v zamejstvu.

Po ukinitvi delegatur, ko so prevzeli dušno pastirstvo beguncev krajevni škofje, je bil nameščen v dušnem pastirstvu župnij na Vzhodnem Tirolskem: v Tristachu sedem let, v Amlachu štiri in v Ainetu sedem let, Od leta 1963 pa župnikuje v Leisachu pri Lienzu, kjer je obhajal tudi svoj zlati jubilej: 2. julija je namreč slavil zlatomašo.

Monsignorju dr. Jožetu Jagodicu želijo ob tem častnem prazniku njegovi znanci doma in po svetu mnogo zdravja in božjega blagoslova.

SLOVENCİ doma in po svetu

† PROF. DR. JOŽE RANT

24. junija je umrl ustanovitelj in prvi predstojnik stomatološke klinike ter pionir sodobnega zobozdravništva v Sloveniji prof. dr. Jože Rant. Rodil se je 15. aprila 1896 v Godešiču, kot sin revnega železniškega delavca.

Po maturi 1915 je moral k vojakom, kjer je bil na soški fronti ranjen; že z dvajsetim letom je postal vojni invalid. Medicino je študiral na Dunaju, kjer je leta 1923 promoviral, nato je bil dve leti sekundarij v splošni bolnici v Ljubljani, nakar se je posvetil privatni zdravniški in zobozdravniški praksi v Škofji Loki. Leta 1928 se je na Dunaju specializiral za zobozdravnika. Leta 1933 je preselil svojo zobozdravniško prakso v Ljubljano. V svoji ordinaciji je kot prvi v Sloveniji uvedel ortodontijo, hkrati pa je na kirurškem oddelku v bolnici brezplačno zdravil bolnike s poškodbami čeljusti.

Po vojni je bil imenovan za rednega profesorja medicinske fakultete in za predstojnika stomatološke klinike. Razen za razvoj te ustanove, je vztrajno in načrtno skrbel za dvig strokovne ravni zobozdravništva v Sloveniji. Že leta 1945 je ustanovil Društvo zobozdravstvenih delavcev in začel izdajati Zobozdravniški vestnik.

Prof. dr. Rant si je s svojim delom kmalu pridobil mednarodni sloves. Že l. 1951 je bil kot prvi Jugoslovan izvoljen za člana Mednarodne zobozdravstvene zveze, l. 1958 pa za člana Evropskega zobozdravstvenega društva, l. 1961 za dopisnega člana Avstrijskega stomatološkega združenja in za častnega člana zobozdravniške organizacije Liburnije v Genovi. Dobil je tudi številna domača priznanja.

„VANDROVCI“ IZ CLEVELANDA

V Beli krajini bo letos prvič izseljenski piknik in sicer 13. avgusta v Semiču. Razumljivo je, da se ga bo udeležilo mnogo izseljencev, ki že prihajajo na obisk v staro domovino. Med drugimi godci pa bodo tokrat sodelovali tudi »Vandrovc« iz Clevelanda. Ta ansambel, ki ga sestavljajo potomci naših rojakov v Clevelandu, je eden izmed najkakovostnejših ansamblov med ameriški Slovenci. Prepričani smo, da bo imel tudi na izseljenskem pikniku v Semiču prav toliko občudovalcev, kakor jih ima v Clevelandu.

„DEKLA ANČKA“ V PARIZU

Slovenska igralska skupina je pod okriljem Društva Slovencev v Parizu zadnjega aprila uprizorila Finžgarjevo ljudsko igro »Deklo Ančko«. V maju pa so pariški rojaki pozdravili v svoji sredi slovenskega misijonarja v afriškem Togu, pater Huga Delčnjaka, ki se že nekaj časa mudi v Evropi.

Na delavski praznik se je nad 800 rojakov zbralo pri Mariji z Brezij v Habsterdicku v vzhodni Lotaringiji. Prišlo je tudi 12 slovenskih duhovnikov, celoten zbor iz Merlebacha, pevke iz Kreutzwalda in drugih krajev. Maševal je msgr. Ignacij Kunstelj.

GRAND PRIX KRITIKE

V ljubljanskih Križankah nastopajo na letošnjem »baletnem bienalu« nekateri jugoslovanski plesno-baletni ansambli. Vsi slovenski kritiki (Niko Goršič, Jerneja Lenard, Breda Pretnar, Andreja Tauber, Marija Vogelnik) bodo sestavljali žirijo revije »M« in ob tej pomembni priložnosti podelili najboljšim sodelujočim baletnim ustvarjalcem »GRAND PRIX KRITIKE« in tri enakovredne nagrade tako plesalcu kot koreografu, scenografu in kostumografu ter predstavi v celoti. Nagrade bodo prispevali nekateri naši vidni likovni umetniki.

KRAKARJEVE PESMI V »REPUBLIKI«

V letošnji dvojni 3—4 številki zagrebške revije za kulturna in družbena vprašanja »Republika« je predvidenih tudi 8 pesmi Lojzeta Krakarja. Prevedel jih je Radoslav Dabo, znani prevajalec zlasti novejših slovenske poezije v hrvaški jezik.

Bivanja v Rimu sem se v resnici razveselil. Nameraval sem se vpisati na višji inštitut za časnikarstvo, istočasno pa dokončati tezo iz teologije. Dela sem bil vajen, le miru sem potreboval, da bi se lahko vsedel in pisal. Tega pa v Ljubljani ni bilo, saj sem se poleg dela pri Družini in semenišču ukvarjal še s študenti in še z marsičem drugim.

Prve dni je bila hiša dokaj prazna. Poleg Jošta, ki sem ga najprej srečal, je bil tu še Jože, ki si je prostovoljno skrajšal počitnice in je že od prvih dni septembra z nekaterimi profesorji intenzivno delal. Jože Markuža, prefekt, pa se je itak večino časa mudil na vatikanskem radiu in se pripravljaval za selitev; nameraval je oditi v ruski kolegij, ker je imel tam bolj pri rokah Vzhodni inštitut in njegovo knjižnico.

V parku pred hišo je stal stari Volkswagen. Povedali so mi, da je na voljo študentom. V Rimu so namreč vse razdalje velike in je avto najprikladnejše sredstvo, za dobrega šoferja, seveda. Čeprav moje šoferske skušnjaje že takrat niso bile ravno majhne — za prevožene kilometre bi moral uporabiti šeststevično število — sem se v rimskem prometu počutil neobglednega. Prva navodila mi je dal Jože, ki se je nekaj dni vozil z mano, mi kazal pot, opisoval enosmerne ceste in druge prometne pasti. Njegov po-

uk je bil tako uspešen, da se je čez nekaj tednov že bal voziti z menoj, ker baje predivje vozim. Tako so minili prvi dnevi v raznih formalnostih. Prijavil sem se na ambasadi, obiskal rektorja Jezernika in še nekater druge slovenske Rimljane. Zvedel sem, da se bo študij na inštitutu začel šele v drugi polovici novembra in da bom moral delati sprejemni izpit, zato sem prve tedne malo igral turista. Pozneje si tega itak nisem mogel privoščiti.

Nekega popoldneva se je po hodnikih razlegel smeh v gromkem basu. Povedali so mi, da je prišel Edo. Poznal sem ga samo na videz. V Ljubljani (med počitnicami) sva se navadno srečavala pred pošto; jaz navadno na poti v tiskarno, on pa po drugih opravkih. Vljudno sva se pozdravljala in se seveda vikala. Takrat še nisem vedel, da bova v Rimu pod isto streho prebila dve leti in da bova postala dobra prijatelja.

Čez nekaj dni je prišel še France. Navadno smo ga klicali kar jurist, ker je na Lateranu študiral cerkveno pravo. Čeprav je zelo spretno operiral z juridičnimi termini, tega imena ni rad slišal, zato smo ga uporabljali samo ob sobotah zvečer, ko ga je pri taroku kaj polomil.

(Dalje prihodnjič)

Dr. Drago Klemenčič:

DVE LETI V SLOVENIKU

Nekaj osebnih spominov na dveletno bivanje v Slovenskem zavodu v Rimu

Začetek življenja v Rimu ni obetal nič dobrega.

Po neprespani noči sem zaman iskal značnega obraza v gomazeči množici na postaji Termini v Rimu. Nič ni pomagalo. Moral sem svoje kovčke in zavojce počasi spuščati skozi okno, dokler se me ni usmilil najbližji nosač, ki je mojo ropotijo pripeljal do izhoda. Verjetno je v meni spoznal zelenca, zato me je tudi pošteno obral. Kakor so mi pozneje povedali, sem plačal skoro štirikratno ceno za uslugo.

Taksist je bil bolj pošten, saj me je do generalne hiše šolskih bratov peljal po najkrajši poti (to sem seveda ugotovil veliko kasneje, ko sem Rim že malo bolj poznal). Odložil me je pred mogočnim kamnitim stopniščem. Malo zbegano sem se oziral po lepo urejenem parku. Zaradi moje pomanjkljive italijanščine je vrtar verjetno hitro pogruntal, da spadam med fante v »Colle-gio Slovene«. S tem pa je bilo najhujše že za mano. Zavrtel je telefon in čez nekaj trenutkov jo je po dolgem hodniku že primahal Jošt. Prav vesel sem ga pozdravil, saj sva se spoznala pred nekaj leti, ko je prvič prišel iz Amerike in smo še isti dan skupaj lezli na Krn. Odpeljal me je v so-

bo, ki je pred menoj že gostila imenitne člane Slovenikove družine. Razen Jošta trenutno ni bilo v hiši nikogar.

Nerad sem se lotil neizbežnega zla, ki spremlja vsako selitev: odpiranja kovčkov. Ko sem na police postavil nekaj knjig, ki so me spremljale povsod, se mi je zdela soba bolj moja. Skozi okno sem imel čudovit razgled na zelenje v parku in malo bolj daleč na novo stanovanjsko naselje. Moj dan v Rimu se je začel.

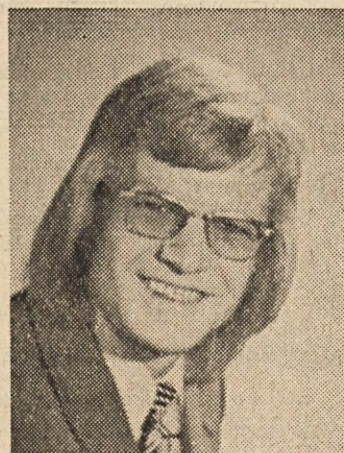
Bilo je to v drugi polovici oktobra 1969. Prekinil sem dokaj razgibano življenje v Ljubljani, kjer sem dobrih pet let delal v uredništvu lista Družine kot odgovorni in tehnični urednik. Škof me je sicer poslal v Ljubljano, da bi nadaljeval študij na teološki fakulteti, toda vedno več (neštudij-skih) dolžnosti me je vleklo stran. Družina me je počasi čisto pritegnila, da niti v bogoslovnem semenišču, kjer sem bil nastavljen kot študijski prefekt, nisem mogel tako opravljati svojih dolžnosti, kakor bi jih bil rad. Da ne govorimo o profesorju Strletu, ki je dan za dnem zaman pričakoval rezultate moje študija.

Novomašniki v letu Gospodovem 1972

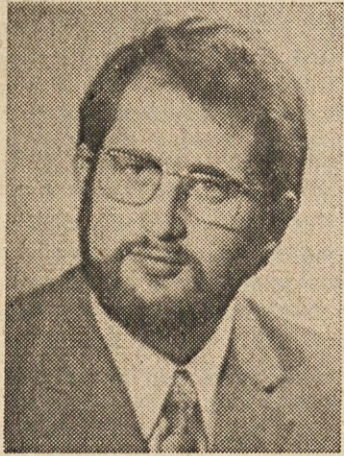
VLADIMIR WAKOUNIG

Rojen 10. aprila 1947 v Mlinčah. Gimnazijo je dokončal na Slovenski gimnaziji v Celovcu, teologijo pa v Celovcu in v Solnogradu. Novo mašo bo imel v podružnici v Rikarji vasi, 16. 7.

MARKO JERNEJ

Rodil se je 23. aprila 1948 v Št. Vidu v Podjuni. Na Slovenski gimnaziji je maturiral, bogoslovje pa je obiskoval v Celovcu in v Solnogradu. Nova maša bo 9. julija v Št. Vidu v Podjuni.

ARMIN OBMANN

Rojen je bil 5. aprila v Mellach pri Straßburgu. Gimnazijo je študiral na Tanzenbergu, teologijo pa v Celovcu in Solnogradu. Prvicijo je imel 2. julija v Straßburgu.

HELMUT GFRERER

Rojen 7. decembra 1947 v Goričah v Ziljski dolini kot sin državnega uradnika. Gimnazijo je študiral na Tanzenbergu, bogoslovje pa v Rimu. Prvo sv. mašo bo daroval v Landskronu.

Listnica uredništva:

D. P., Žel. K.: Hvala za poslano pesmico! Ker tudi vsebinsko nekako sovпада v ta letni čas, smo jo porabili — seveda nekoliko popravljenno. Kaj pa s prozo? Pišete kakšne kratke zgodbe? Mogoče ste že kaj poizkusili.

Prisrčna zlatomašna slovesnost

Podjuna stopa letos v ospredje. V Št. Vidu dva novomašnika, v sosednjih Mohličah pa zlatomašnik. Na praznik sv. Petra in Pavla se je mohliška župnija častno izkazala, da je vse prihitelo k zlati maši gospoda Jožefa Hanischa, ki že 42 let pastiruje v tej obdravski župniji. Zaradi starosti 80 let mu v dušnem pastirstvu pomaga mladi gališki župnik, gospod Valentin Gotthardt. Ta je tudi častitljivemu g. zlatomašniku priredil prisrčno zlatomašno slavlje. Pred župniščem so se zbrali domači cerkveni pevci pod vodstvom g. Miha Posoda, šolska mladina z dvema zastavama, dve deklici pa sta na blazini držali križ in kelih, kakor je to običaj pri novi sv. maši. Zbrani so bili ob jubileju tudi dobrolski prošt in dekan g. Franc Brumnik ter več duhovnikov iz dekanata. Med udeleženci je bil celo sloviti slikar g. Werner Berg, ki je mohliški župljan.

Pevci so zapeli pesem zlatomašniku, g. gališki soupravitelj pa je imel lep pozdrav in nagovor, kako je zaslužni jubilar prav preko tega župniškega praga hiteval k svojim vernikom, mladim in starim, bolnim in zdravim ter jim zlasti v sv. bogoslužju nudil obilo božjega kruha.

Veličasten in dolg je bil sprevod v cerkev hvaležnih mohliških vernikov, ki so cerkev tako lepo okrasili in z zlato številko 50 na cerkvenem portalu vsakomur dali vedeti, da je v župniji slavlje.

Služba božja je v glavnem bila še po latinsko, saj je stari gospod zlatomašnik tega jezika najbolj vaje. Z g. zlatomašnikom je somaševal tudi gališki g. župnik. Evangelij je v slovenščini zapel g. prošt, ki je nato imel lep govor, v katerem je prikazal trud in vrlino g. zlatomašnika ter prebral tudi pozdravno ter zahvalno škofovo pismo.

Skoraj polovico cerkve, mladih in starej-

ših, je pristopilo k obhajilu in iz zlatomašnikovih rok prijelo božjega Zveličarja.

Z zahvalno pesmijo se je zaključila lepa slovesnost, ki jo je tako povzdigovalo ubrano in navdušeno petje mohliškega cerkvenega zbora, pa naj je bilo petje zdaj latinsko zdaj slovensko, zdaj nemško. Mohličani so se zares s svojim novim, mladim župnikom častno postavili in zaslužnemu zlatomašniku, ki bo še naprej bival v Mohličah, izkazali dostojno čast, hvaležnost in vdanost.

Prijetno je bilo v družbi zlatomašnika-slavljenca pri kosilu, saj je še vedno tako veder in duhovit, prava pesniška duša, ki se zvesto šteje za Slovenca, čeprav je po materi Čeh, po očetu pa prav za prav Nemec, ki je pa slovenski govoril in slovenski čutil. Babica pa, ki je najbolj vplivala na mladega Jozeja, je bila trdna in zavedna Slovenka.

Vprašali smo g. zlatomašnika, kdaj je prvič zajahal pesniškega Pegaza, pa je dejal, da že v osnovni šoli, ko je „začel tekmo z nemškimi klasiki“. Njegove prve pesmi so namreč bile najprej nemške. G. zlatomašnik ima več zvezkov dobrih refleksivnih pesmi, tako nemških kot slovenskih, in je v javnosti, na večerih koroških domovinskih pesnikov in pesnic, že nastopil. Na teh literarnih prireditvah v nemških krogih je prav on s svojo pesmijo, šegavo in bistro, občinstvo spravil v dobro razpoloženje. Prav bi bilo, da bi za njegov 80-letni življenjski jubilej vsaj njegovi prijatelji oskrbeli izdajo najboljših slovenskih in nemških pesmi.

G. zlatomašniku želimo, da bi še pri dobrem zdravju dolgo ustvarjal in vedril s svojimi pesmimi obojne koroške rojake.

Dr. M. T.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

vabi na

PEVSKI KONCERT

ki bo v nedeljo, 16. julija 1972, ob 20. uri v Mestni dvorani v Velikovcu. Nastopata: Mešani zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca, dirigira Jožko Kovačič, in folklorna skupina „Planina“ iz Sel, vodi Ivan Matko.

Prijatelji lepe pesmi prisrčno vabljeni!

Vstopnice v predprodaji pri prosvetnih društvih in eno uro pred prireditvijo.

SELE

(Razne novice)

Pregovor pravi: Če pretepače miriš, jih lahko sam po hrbtu dobiš. To je morala skušiti Jula Kobovnica pred nedavnim. Spustila je krave iz hleva, pa so se srborite živali začele med seboj z rogovi bosti. Jula jih je hotela razgnati, pa jo je ena krava tako potisnila, da je zletela do cementnega vodnjakovega korita in si pri tem zlomila levo roko. Morala jo je nekaj časa pestovati v gipsu, da se je spet pozdravila.

V petek, 23. junija, pa je župnikovo gospodinjstvo Minka na vrtu pičil v stopalo majhen gad. V povračilo ga je Minka na mestu ubila. K sreči je bil g. kaplan doma in jo je takoj odpeljal v deželno bolnico, kjer so ji vbrizgali protistrup in se je nato mogla vrniti domov. To in en dan mirovanja je odvrnilo hujše posledice.

Nekaj dni pozneje so Vrtnikovi pod novo občinsko hišo spravljali seno. Fantki so se pri tem igrali in rili v kup sena. V njem pa je bila zvita velika kača, ki je petletnega Milana močno pičila v roko. Domači so roko takoj prevezali in slučajno došli kazaški župnik g. Cergoj je fanta v spremstvu matere z avtom takoj odpeljal v bolnico. Tam je zdravniška preiskava ugotovila gadjji pik in takoj s protistrupom odvrnila učinek pika. Naslednji dan je bil fantek z zdravili opremljen že odpuščen iz bolnice domov.

Na Urhovo žegnanje, 2. julija, je nestanovitno vreme še bilo toliko ugodno, da se je mogla vršiti procesija. Najsvetejše je nosil stari domači župnik, asistiral sta mu pa gg. Matko in Cergoj. V procesiji je korakala tudi četica ministrantov, cerkveni pevski zbor, več parov fantov in deklet v narodnih nošah in številni verniki. Dele božje službe in procesije je snemala avstrijska televizija. Ti posnetki bodo vključeni v oddajo proslave 900-letnice krške škofije na Veliko Gospojnico, 15. avgusta, okoli 6. ure zvečer.

Darujte za tiskovni sklad!

Obvestilo

Dekletom, ki bi rade prihodnje šolsko leto uporabile za resno pripravo za svojo bodočnost, ali, ki čakajo na vstop v šolo, kjer je potrebna gotova starost, je dana še možnost, da se vpišejo v Enoletno gospodinjstvo šolskih sester v Št. Jakobu v Rožu, ki prične s poukom 11. septembra.

V to šolo vstopijo dekleta lahko ne glede na to, če so deveto šolsko leto že absolvirale ali ne.

Finančne težave za vstop v šolo niso več ovira, ker dobijo učenke državno štipendijo. Pouk v šoli je dvojezičen.

Prijave pošljite čimprej na naslov:

Enoletna gospodinjstva šola
šolskih sester

Einjährige Haushaltungsschule
der Schulschwestern

St. Peter 25, 9184 St. Jakob im Rosental

SPODNJE BOROVLEJE

(Zadnja pot Smojeve matere)

Preteklo sredo je v Gospodu zaspala Smojeva mati, ga. Neža Smole, roj. Sodič in v petek, 23. junija, smo jo ob lepi udeležbi pospremili na njeni zadnji poti na domače pokopališče na Pečnici.

Pokojna Smojeva mati se je rodila pred skoraj 90 leti prav tukaj na vasi tik pod našo podružno cerkvijo pri pd. Učažu in ostala zvesta svoji domači vasi vse svoje življenje. Leta 1902 se je poročila s sosedom Smojevim Tonejem in mu v zvestem in zglednem zakonu rodila šest otrok, ter vzgojila v krščanski ljubezni in prav tudi v ljubezni do svojega naroda. Pred desetimi leti pa je v krogu svojih domačih praznovala s svojim možem še redki jubilej biserne poroke.

Pa je Smojeva mati doživela predvsem v pretekli svetovni vojni tudi mnogo grenkih ur. Vsi njeni sinovi so bili raztreseni na vseh tedanjih bojiščih, najmlajši je padel v bližini Murmanska, drugi je bil ujet v Rusiji, njo pa so nacistični mogočnejši vtaknili mesece dolgo v koncentracijsko taborišče Buchenwald, ker ni mogla pretrpeti tiho vseh krivic, ki so jih tedanji mogočnejši prizadejali slovenskemu narodu.

Smojeva mati pa ni bila le zgledna krščanska mati, ampak tudi prav tako dobra sosedica in faranka. Kljub svoji številni družini je rada pomagala revežem in sosedom, če je le mogla. Ni pa manjkala skoraj pri nobeni pobožnosti, pa je bila to Gospodova daritev ali pa tudi kaka druga jutranja večerna pobožnost v naši podružni cerkvi sv. Gregorija. Pa tudi le precej daljšo pot v farno cerkev na Pečnici je prav tako rada hodila, dokler je le mogla. Zdej pa je sledila pred dvema leti umrlemu možu dobro pripravljena v večno domovino. Naj v božjem miru počiva v domači zemlji ob farni cerkvi na Pečnici.

TREBINJA PRI ŠENTILJU

(Pogreb Martinovega očeta)

Zadnji petek je umrl po dolgi bolezni v 84. letu starosti Rudolf Gröblacher, Martinov oče s Trebinje. Pogreb je bil v nedeljo v Št. Ilju. Pokopal ga je domači župnik Lovro Petričič. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega tudi logovaški podžupan Stanko Černic, ki je v kratkih besedah orisal narodno delo pokojnega. Rajni je bil soustanovitelj pevskega zbora Loga vas, po razpadu Hitlerjevega rajha je bil eno leto slovenski župan logovaške občine. Podžupan Černic je zaključil svoj govor z besedami, da je rajni Rudolf Gröblacher prevzel logovaško občino takrat, ko je znova zasijala svoboda in samostojnost, in da lega v grob, ko so obsodili občino na smrt.

Pevski zbor Loga vas se je poslovil od svojega soustanovitelja z dvema žalostinkama.

Sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

BEGUNJE

Gasilsko društvo v Begunjah na Gorenjskem bo v soboto, 22. in v nedeljo, 23. julija 1972, praznovalo devetdesetletnico svoje ustanovitve.

90-letni jubilej društva, ki so ga prireditelji povezali z bogatim kulturno-zabavnim sporedom, bo gotovo privabil številne goste. Tudi ljubitelji narodno-zabavne glasbe s Koroške bodo dobrodošli.

Boj goveji neplodnosti

Problem neplodnosti pri goveji živini so poznali že v starih časih. Tudi za naše kraje nam o tem pričajo nekatere publikacije in poglavja v knjigah, ki to snov obravnavajo. Nedvomno pa je, da so nekoč skoraj vsi primeri neplodnosti izvirali iz okužb, ki jih lahko danes skoraj v celoti zadržimo s primernim in takojšnjim zdravljenjem.

Neplodnost, o kateri govorimo danes, izhaja večinoma iz drugih vzrokov: dovolj je, da na tem mestu omenim nove načine krmljenja in oplodjevanja, visoko plemenitost, ki so jo dosegle goveje pasme ter vrhunske proizvodnje, ki živali bolj izčrpavajo in končno tudi pomehkužijo. Že stari strokovnjaki so dobro vedeli, da prinaša neplodnost veliko škodo živinorejcu, saj pomeni pomanjkanje telet ter mleka in mesa. Dali so nam tudi prve napotke, kako naj se pred njo branimo in ti veljajo v glavnem še danes: žival mora biti čim bolj na odprtem, mora se gibati in uživati sonce, zrak in svežo pašo. Čim bolj so življenjski pogoji naravni, tem težje se pojavi neplodnost. Ko živinorejec ne more dati svoji živini takih pogojev, ne mora skrbeti za čim bolj racionalno krmljenje ter najboljše higieno in skrb za zdravje.

Problem je dandanes dosegel po vsem svetu tak obseg, da ga ne gre podcenjevati. Na kongresu za goveje zdravilstvo leta 1969 v Piacenzi so mnogi predavatelji izjavili, da je neplodnost danes ena največjih ovir za rast in proizvodnost govejih čred. V preteklosti so mnogi na tihem upali, da bo z odpravo tuberkuloze, bruceloze in slinavke odnehala tudi neplodnost, a najnovejše raziskave so pokazale, da se to ni zgodilo.

Živinorejec mora biti zato pazljiv posebno naslednjih točkah:

— Krmljenje krav mora biti racionalno: to se pravi, da morajo biti po potrebi živine snovi, ki jih vsebuje dnevni obrok, v pravilnem razmerju in zadostne. Paziti je treba predvsem, da je v krmilih dovolj mineralov in vitaminov, saj jih posebno krava neprestano izloča z mlekom. Njihovo pomanjka-

nje je lahko usodno za plodnost in to naj velja posebno za fosfor. V Italiji so najnovejše raziskave pokazale, da se 60 odstotkov goveje neplodnosti pojavi zaradi nepravilnega in neuravnovešenega krmljenja.

— Če se zasledi pri kravi tvorba čist ali na splošno nepravilno delovanje jajčnikov, mora živinozdravnik te motnje čimprej odpraviti. Vedeti pa je treba, da lahko imajo te napake — posebno ko so trdovratne — tudi dedno podlago z možnostjo prenašanja na potomce. V določenih primerih je treba torej tako žival odstraniti.

— Pri naravnem oplodjevanju je nujna čim večja higiena, da ne govorimo o bikovem zdravstvenem stanju in plodnosti. Umetno oplodjevanje je še nevarnejše za neuspehe; nadvse je važno, da je opravljeno v pravem trenutku in s spermo, ki je dobro konservi-

rana in tudi ne vsebuje bolezenskih klic. — Večkrat ne pride do telitve zaradi zgodnjega, neopaznega abortusa: gre za pravo embrionalno umrljivost, ki je pogostejša kakor navadno mislimo. Tudi pri tem so važni dedni vzroki, a najvažnejšo vlogo igra nepravilno krmljenje in okužbe v spolnih organih.

Velike važnosti je periodičen pregled reproduktivnih organov samic, in to predvsem po telitvi. Na ta način se možne nepravilnosti odkrijejo že takoj v začetku, ko se dajo laže odpraviti in ne morejo postati kronične.

Da se lahko načne in do gotove mere tudi reši problem neplodnosti pri goveji živini, bi bilo potrebno soglasno delovanje vseh tehnikov in osebja, ki deluje na tem področju. Samo tako bi lahko privedli do zaključka sistematična raziskovanja o še skritih in zapletenih vzrokih zmanjšane plodnosti pri živini in sestavili primeren načrt za obrambo. D. Čotar

Sredozemska eksotika na ljubljanski televiziji

Ljubljansko „Delo“, 13. junija t. l.: „Res širok medij“

Preko TV studia v Kopru da bo TV Ljubljana prenašala Boccacciove zgodbe „Decameron“ do same Verone, Mantove, Bologne ter tja do Pescare (ki leži na obrežju Jadrana nasproti Splita, okoli tristo km zračne črte od Ljubljane).

Ker so se med slovenskim občinstvom že slišali glasovi neodobranja proti tej „pre-smeli“ uprizoritvi na ljubljanski TV bi rahlo podvomil, da bo ta „slovenska“ verzija navdušila italijanske gledalce. Še ni namreč tako dolgo, ko je celo Italijo zajelo protestno podpisovanje zahteve italijanskemu parlamentu, naj nekaj ukrene proti vedno močnejšemu širjenju dvomljivega tiska in „svobodne“ umetnosti. Akcija je sprožila mlada

tristo, mogoče tudi štiristo km daleč. Ne veljajo namreč celo tako daleč, da se najde zadosti sredstev za redne oddaje v italijanskem jeziku in biti celo tako „uslužen“, da Italijanom predvajaš njihovega „Decameron“, ko bi po logiki vsakdo mislil, da je, če je že, priložnost predstaviti tej sredozemski (!) publiki slovensko kulturo, na prvem mestu s „Kaplanom Martinom Čederma-cem“.

Zdi se pa, da je RTV Ljubljana država v državi, saj zanjo, kot se da sklepati, ne veljajo izjave slovenske skupščine o največji matični podpori slovenski skupnosti v zamejstvu. Teh izjav ni mogoče jemati toliko okrnjeno, da bi si največjo matično podpo-

Ob sestanku občinskih mandatarjev v Tinjah

Dragi rojaki!

Kot občinski odbornik „Slovenske volilne skupnosti“, sem bil vabljen na sestanek v Tinjah, kjer naj bi se pogovorili o našem delu pred prihodnjimi občinskimi volitvami. Zbralo se nas je lepo število odbornikov in kandidatov slovenskih list.

Ob tej priliki smo se seveda znašli mandatarji iz Roža, Gur in Podjune, kar je zelo razveseljivo, da smo se tako spoznali med seboj in ugotovili, da smo vsi enih misli za ohranitev slovenskega življa na Koroškem. Tekom diskuzij smo prišli do spoznanja, da bomo obstali vnaprej le, če bomo skupno z vsemi, ki se borijo za naš narodni obstoj v deželi, šli eno pot.

Ugotovili smo, da je potrebno za doseg tega cilja, da kandidiramo povsod, kjer živi še vsaj nekaj Slovencev, pod volilno listo z istim imenom.

Kot izvoljeni mandatarji — občinski zastopniki slovenskih volilcev — smatramo za svojo dolžnost, da v imenu naših volilcev skrbimo, da pri prihodnjih volitvah ukrenemo vse, kar bi najbolj koristilo našemu ljudstvu. K temu seveda tudi spada poleg gospodarskih in drugih potreb obnovitev našega slovenskega življa na Koroškem. Da je pa to možno samo v slogi — ne glede na svetovni nazor posameznika — kajti samo v slogi je moč — se moramo skupno podati na to pot, ker samo tako bomo mogli najbolj koristiti našemu ljudstvu na Koroškem.

Ker si kot manjšina v deželi ne bi smeli privoščiti nesloge med seboj, — ker so le-te veseli tretji —, je bila želja vseh udeležencev v Tinjah, da bi vendar našli skupno pot v slogi za boljše bodočnost našega naroda in seveda tako tudi za boljše sožitje vseh prebivalcev na Koroškem.

Štefan Trampuš,
občinski odbornik mestne občine Pliberk

mati iz delavske Bologne, ki je izjavila: „Svojega otroka sploh ne morem več spustiti na cesto, ker se bojim, da mi ga bo slabo okolje odtegnilo.“

Direktor ljubljanske TV Dušan Forlič pa je dopisniku italijanskega dnevnika „La Stampa“, ki izhaja v Turinu, kot „Delo“ poročal, izjavil: „Smo slovenska televizija, zato moramo predvsem misliti na jugoslovansko publiko: tisto, ki govori slovensko, hrvaško in italijansko. Vendar trdimo, da okus gledalcev onstran meje ni drugačen. S kanalom v italijanščini upoštevamo le sredozemsko publiko, ki uporablja svoj prosti čas v poznejših urah kot naša. Zato oddajamo ta program od 19.30 ure dalje.“

Ko je koroškoslovenska in vsa slovenska javnost izrazila željo, da bi bilo koroškoslovenski skupnosti omogočeno gledanje slovenskega sporeda na TV, je vodstvo RTV Ljubljana vedno odgovarjalo, da tega, da bi slovenski TV program segal preko meje, ne dopuščajo mednarodni sporazumi. Kolikor spored sega preko državne meje, da sega zato, ker ga zaradi oblikovitosti površja ni vselej mogoče vskladiti z območjem, ki ga določa meja.

Toda očitvidno veljajo ti sporazumi nalašč za koroške Slovence in tistih dvajset km sračne črte, ki segajo od meje na območje dvojezične Koroške. Ne veljajo pa za sredozemsko (!) publiko tja doli do Pescare,

ro tolmačili kot nekaj kulturniških obiskov, nekaj občasnih površnih potopisov na TV, brez pravega duha gospodarske podpore in podpore ustanov družbenega obveščanja. Načelne izjave kaj malo koristijo, če nimajo odseva v konkretnih dejanjih. Koliko bi le slovenski TV spored koristil slovenskim ljudem na Koroškem, da pod pritiskom tuje okolja ne bi pozabili svoje materine besede.

Toda, če RTV Ljubljana išče le sredozemsko publiko (!) ... Naj verjame, kdor more!

—es—

15-LETNICA PRISTANIŠČA KOPRA

Te dni so v koprski gledališki dvorani svečano proslavili 15-letnico Koprsko, tega najmlajšega jugoslovanskega pristanišča. Na slavnostni seji je direktor podjetja pristanišča Koprsko poudaril pomen 15. obletnice, ki ni toliko v ocenjevanju prehojenih poti, kot v razveseljivi ugotovitvi, da je danes pristanišče Koper že v središču pozornosti slovenskega gospodarstva, da se mu odpirajo nove možnosti še hitrejšega razvoja in da je pravzaprav ime Koprsko že trdno zasidrano v spis-kih svetovno priznanih pristanišč.

ŠT. ILJ

(Blagoslovitev vogelnega kamna nove župne cerkve)

Četrta pobinkoštna nedelja je prinesla za šentiljsko faro posebno slavnost. Na ta dan, 18. junija, je namreč posvetil generalni vikar krške škofije g. Franc Kirchner ob navzočnosti rožeškega dekana g. dr. Janka Hornböcka, šentiljskega župnika g. Lovra Petričiča in nekaterih sosednih župnikov vogelni kamen novi župni cerkvi.

Načrt za novo cerkev je napravil arhitekt g. Jožef Tusch, po rodu iz Št. Ilja. Gradbeni dela je poveril farni svet podjetju Otto Bulfon iz Vrbe. Šentiljska fara je prispevala k zidavi približno 800.000 šilingov, to je nad eno tretjino stroškov. Skupno z vogelnim kamnom so vzdali tudi slovensko in nemško listino, ki naj bi pričal „v večni spomin“ o tej svečanosti.

PROMOCIJA

V petek, 30. junija, je na medicinski fakulteti dunajske univerze promoviral g. Matjaž Sienčnik, sin znanega živinozdravnika in občinskega odbornika v Dobrli vasi dr. Luke Sienčnika.

Mlademu doktorju iskreno čestitamo!

Na občnem zboru Raiffeisnove zveze

Poslovno leto koroške Raiffeisnove zveze je stalo pod geslom „Na cesti uspeha“. Ta ponedeljek je bil redni občni zbor Zveze, nekaj dni poprej pa je vodstvo Raiffeisnovih zavodov priredilo tiskovno konferenco, na kateri so predložili novinarjem ponosno in razveseljivo bilanco. Predsednik, ekonomski svetnik Kulture je dejal, da se je Raiffeisnova zveza uvrstila s svojo bilanco kot prva za delniškimi denarnimi zavodi v Avstriji. Predsednik in ravnatelj posameznih oddelkov pa so natančneje obrazložili uspehe Zveze.

Raiffeisnova denarna organizacija je imela v preteklem letu prirastek 14,7 pri hranilnih, ter 16,7 odstotka pri girovlogah. Celotne vloge koroških Raiffeisnovih hranilnic (124 po številu) so dosegle vsoto 3,1 milijarde šilingov. Ugodno je bilo tudi kreditno poslovanje. Vsota posojil se je zvišala od 424 milijonov na 532 milijonov šilingov, kar pomeni 24,1 odstotka. Krog jemalcev kredita se stalno širi. Tu veliko pripomore geslo, da so Raiffeisnove „Banke za vsakogar“. Posebno so forsirali posebne kredite. Inozemsko poslovanje je zelo naraslo. Promet valut, deviz ter potovalnih čekov je narastel od 1.476 milijonov na 2.111 milijonov šilingov, kar odgovarja prirastku 41,7 odst.

Gradbeno-varčevalni oddelek je presešel vsa pričakovanja. 2.969 novih pogodb pomeni naraščanje za 20 odstotkov napram prejšnjemu letu. Za koroško kmetijstvo je blagovni sektor, ki sestoji iz blagovnega in strojnega oddelka ter proizvodnje mešane krme, dosegel za 80 milijonov šilingov večji promet. Kljub temu, da so na strojnem področju najhujši konkurenčni boji pri vedno večji nasičenosti, se je tam promet dvignil za 15,3 odstotka. Ravno na tem področju dela Raiffeisnova zveza ogromne investicije, predvsem glede servisa.

POLEG VSEGA ŠE SLINAVKA

Svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo FAO v Rimu je 17 evropskih držav pozvala, naj bodo pozorne na nevarnost, ki grozi evropski živinoreji s strani slinavke. Glavni ravnatelj te organizacije Edeke H. Boerma je naglasil potrebo, da bi vlade poskrbele ustrezna sredstva za pobijanje te nevarne bolezni. Po letu 1962 so evropske države prispevale v ta namen okrog 6 milijonov dolarjev. S tem denarjem je bil ustvarjen „sanitetni kordon“ v južnovzhodni Evropi. Predstavniki FAO so opozorili, da je organizacija ta denar že skoraj v celoti porabila. Meseca aprila je Grčija že opozorila na nevarnost slinavke. Ta je prizadela posebno grško in turško Tracijo ter grozi zdaj vsej Evropi.

● Francoski tovarnar letal Dassault je v Parizu izjavil, da bo začel graditi novo letalo vrste „Mirage“, ki bo dva in polkrat hitrejšo od zvoka. Z vojaškega pomena bo njegovo novo letalo prekoslilo ameriške bombnike vrste „phantome“ in sovjetska bojna letala vrste „mig 23“. 79-letni graditelj letal je dejal, da ima že sedaj odjemalca za svoje novo letalo.

Kmet in vrtnar v začetku julija

NA NJIVI:

Vročina in sonce nas opozarjata, da je žetev na pragu. Čim ne moremo zrna več načeti z nohtom, moramo zgrabit za srp in koso. Kositi moramo, preden žito doseže stopnjo popolne zrelosti, sicer utegnemo zgubiti precejšen del pridelka. Splošno pravilo je, da moramo žeti zgodaj — mlati pa kasno; seveda je letos hladno in deževno vreme zorenje ponekod zadržalo. Med dobo, ki preteče od žetve do mlačve bo žito dozorevalo v kopicah. Po žetvi potrosimo po strnišču gnoj in ga takoj zavrjemo. Sejati moramo takoj strniščne rastline. V naših krajih najrajši sejejo ajdo, repo, ali koruzo za klajo.

NA TRAVNIKU:

Zatirajmo predenico. Predenico zatremo tako, da pokosimo napadene površine in zažgemo odkos. Pri tem pazimo, da ne raztrosimo naokrog predenične niti. Po pokoseni površini trosimo apneni cianid, 0,6 kg na 10 kv. m ali škropimo napadene dele s 15-odstotno zeleno galico ali 5-odstotno modro galico. Ker zaradi suše raste trava bolj počasi, moramo smotrno izkoristiti pašo. Ni pravilno, da živali hodijo sem pa tja po pašnikih in tako kvarijo rušo. Morali bi tudi misliti na pašo po čredinkah tam, kjer je to možno.

NA SADNEM DREVJU:

Še vedno moramo paziti na razvoj boleznih in napade škodljivcev. V vlažnih dneh se močneje razvijajo one bolezni, ki potrebujejo za svoj razvoj vlago. Sem spadata škrlup in monilja. V toplih dneh pa se bomo morali braniti pred napadom prepelastih plesni. Še nadalje pinciramo mlade poganjke in odstranjujemo nepotrebne mladike. Sadna drevesa, ki so polna sadja, moramo zalivati, da plodovi ne začno odpadati zaradi pomanjkanja vlage. Okopavali bomo kolobarje okrog sadnih dreves.

Šport - šport - šport - šport

NOGOMET

Jugoslavija na „mini svetovnem prvenstvu“

Predtekmovanja na nogometnem turnirju „mini SP“ so se končala s pričakovanimi zmagami favoritov. Številni ljubitelji nogometa so že po prvih srečanjih vedeli, da so favoriti: Jugoslavija, Portugalska in Argentina. Vsi drugi pa so bili bolj ali manj dosti slabši udeleženci, zlasti kar zadeva reprezentance Ekvadorja, Venezuele in slabega moštva Centralne Amerike. Še najbolj napeto je bilo v 1. skupini, kjer sta igrala Argentina in Francija. Med tema reprezentancama se je vnel srdit boj za prvo mesto, v katerem je zaradi boljše razlike golov zasedla prvo mesto Argentina.

V prvi tekmi na „mini SP“ je Jugoslavija visoko premagala Venezuelo, kar z 10:0. Ta zmaga je ena izmed najizdatnejših na mednarodnih tekmovanjih v zgodovini jugoslovanskega nogometa.

Po rekordni zmagi nad Venezuelo, so vsi pričakovali, da bodo Jugoslovani z lahkoto opravili tudi z Bolivijo, a nič takega se ni zgodilo; le-ta je uspešno kljubovala jugoslovanskim nogometiščem in izsilila celo remi 1:1. Gol za Bolivijo je padel dobesedno v zadnjih sekundah igre. Res je, da je Jugoslavija vseh 90 minut napadala, a zabila je le en gol, ker so Bolivijci pred svojimi vrati napravili čvrst zid.

V 3. kolu je Jugoslavija premagala Paragvaj z 2:1. V začetku so bili boljši Paragvajci, ki so povedli že v 17. minuti. V nadaljevanju pa so Jugoslovani zaigrali veliko bolje in zabil v drugem polčasu dva zmagovita gola.

V zadnjem kvalifikacijskem srečanju na „mini SP“ v nogometu v Braziliji je Jugoslavija premagala najnevarnejšega nasprotnika Peru z 2:1. V drugem polčasu, ko so Peruanci poskušali rezultat izenačiti, je bila igra precej groba, mehiški sodnik Gonzales je bil prisiljen izključiti jugoslovanskega igralca Stepanovića.

Portugalska — Argentina 3:1 (2:1)

V Sao Paulu sta se pred 30.000 gledalci pomerili reprezentanci Portugalske in Argentine. Portugalci so igrali izvrstno in so s svojo igro navdušili prisotne gledalce.

Sovjetska zveza — Urugvaj 1:0 (0:0)

Na stadionu na Maracani so se sovjetski nogometišči oddolžili Urugvajcem, ki so jih premagali na svetovnem prvenstvu v Mehiki. Edini gol je dosegel Onišenko, potem ko je streljal prek glave, lahek strel pa je vratarju Carasu ušel med rokami.

SEMIFINALNE TEKME NA „MINI SP“

Brazilija — Jugoslavija 3:0

V polfinalni tekmi na „mini pokalu“ je reprezentanca Brazilije igrala neodločeno 0:0 z izbrano ekipo ČSSR in si zelo poslabšala

možnosti za osvojitev prvega mesta. Glavna junaka za tak presenetljiv razplet sta bila češka igralca Polak in vratar Viktor, ki sta z odličnimi posegi spravila v obup 120.000 gledalcev na Marakani.

Jugoslavija — Škotska 2:2 (0:1)

Jugoslovanska nogometna reprezentanca je pretekli četrtek v Belo Horizontu igrala prvo polfinalno tekmo na „mini SP“. Po razburljivem razpletu, zlasti v drugem polčasu, se je tekma s Škotsko končala neodločeno 2:2 (0:1). Največjo zaslugo za to ima jugoslovanski vratar Mešković, ki je tri minute pred koncem ubranil enajstmetrovko.

Brazilija — ČSSR 0:0

S to visoko zmago Brazilije nad Jugoslavijo, so vsi upi le-te pokopani, da bi se uvrstila v finale, kajti na prvi tekmi s Češkoslovaško je Brazilija popolnoma razočarala. Pa so ljubitelji nogometa pričakovali, da bo Jugoslavija izsilila v tej igri vsaj remi. Pred 75.000 gledalci so Braziljanci demonstrirali tak nogomet, kakršnega so pokazali na zadnjem svetovnem prvenstvu v Mehiki.

Tekma med Portugalsko in Urugvajem se je končala neodločeno 1:1.

Argentina je premagala Sovjetsko zvezo z 1:0, Češkoslovaška in Škotska pa sta se morali zadovoljiti vsaka z eno točko 0:0.

Schalke 04 pokalni zmagovalec Zvezne republike Nemčije

Samo tri dni po porazu 1:5 proti Bayern Münchnu, in s tem izguba nemškega nogometnega prvenstva, je podprvak Schalke 04 v soboto osvojil pokal Zvezne republike Nemčije. V finalni tekmi so nogometišči Schalkeja visoko porazili FC Kaiserslautern s 5:0 (2:0). Najboljši igralec pri zmagovalcih je bil desno krilo, reprezentant Libuda.

Bayern — prvak Zvezne republike Nemčije

Nogometišči Bayerna Münchna so v odločilni tekmi premagali Schalke 04 s 5:1 (2:0) in tako osvojili naslov prvaka. Gole za domače so dali Breittner, Hoffmann, Honness, Hansen in Beckenbauer.

Bayern ima 55 točk, Schalke 52, Borussia (M) in Köln po 43 točk.

Češkoslovaška evropski prvak pod 23. letom

Češkoslovaška je postala evropski prvak v tekmovalju nogometnih reprezentanc pod 23. letom starosti. V finalu je namreč premagala v povratni tekmi Sovjetsko zvezo s 3:1 (2:0).

V prvem srečanju v Moskvi je bil izid neodločen 2:2.

Gerd Müller najboljši strelec sveta

Gerd Müller, nogometaš Bayern Münchna, je danes najboljši srednji napadalec na svetu. 26-letni igralec črnih las, visok 173 centimetrov, tehta pa 78 kilogramov, je postal najboljši strelec Evrope. Za svoj klub Bayern München je dosegel v zahodnonemškem prvenstvu kar 40 golov, za reprezentanco Zvezne republike Nemčije, evropskega prvaka, pa je zabil v 41 igrah že 51 golov. Na preteklem svetovnem prvenstvu leta 1970 v Mehiki je bil tudi najboljši strelec na svetu z 10 goli.

Gerda Müllerja je odkril jugoslovanski trener Zlatko Čajkovski (imenovan tudi Čik), ki ga je z nekega tretjerazrednega kluba pripeljal v Bayern. Ta izraziti srednji napadalec, s skoraj neverjetnim občutkom za gole, se je zelo hitro razvijal in zato ga je zvezni trener Helmut Schön poklical v reprezentanco. Müller je prvokrat oblekel beli dres 12. 10. 1966 na tekmi Turčija : ZRN (Zahodna Nemčija) v Carigradu, a gola ni dosegel. Prvi reprezentanci gol je dosegel proti Albaniji 9. 4. 1967 (ZRN je zmagala s 6:0, Müller pa je dal tri gole). Leta 1969 je na tekmi proti Škotski (1:1) zabil že deseti gol, leto kasneje je na tekmi proti Bolgariji (5:2) dosegel dvajseti zadetek, še isto leto pa je proti Turčiji (1:1) že tridesetih premagal nasprotnikovega vratarja. Na SP v Mehiki je ravno proti domači reprezentanci dosegel štirideseti gol (ZRN je zmagala s 5:0), petdeseti gol pa je dal v finalu letošnjega evrop-

skega nogometnega prvenstva proti SZ. Z 51 zadetki je najboljši strelec zahodnonemške reprezentance vseh časov. Prehitel je Uweja Seelerja, ki je na istem mestu v reprezentanci ZRN od leta 1955 do 1971, v 71 nastopih dosegel 43 golov.

Ta spretni in telesno izredno močni napadalec je v svoji šele šestletni reprezentanci kariero dosegel vrsto odločilnih golov. Naj štejem samo nekatere: na SP v Mehiki je dal zmagoviti gol proti Maroku (2:1), dosegel tri zadetke proti Bolgariji (5:2), zabil vse tri gole Peruju (3:1), premagal z zvinitim strelom angleškega vratarja Banksa in ZRN zagotovil zmago s 3:2 ter v polfinalu dosegel dva zadetka proti Italiji (ZRN je izgubila v podaljšku s 3:4). V četrtfinalu evropskega prvenstva je proti Angliji dosegel tretji gol (ZRN je zmagala 3:1), v polfinalu je dal oba zadetka Belgiji (2:1) ter v finalu zabil še dva gola Sovjetski zvezi (3:0).

Ko so izvrstnega strelca vprašali, kaj je njegova največja želja, je brez obotavljanja odgovoril, da bi rad za svojo reprezentanco dosegel 100 golov, kar bi bil absolutni svetovni rekord v doseženih zadetkih kakega reprezentanta (Pelé je dosegel za Brazilijo 90 golov). „Toda doseči 100 golov je zelo, zelo težko. Če bom v taki formi še dalj časa in če mi bodo soigralci pomagali ter če bom imel športno srečo, pa se mi ta življenjski sen še lahko izpolni.“

Naloga slovenske maturantke med najboljšimi v Italiji

Pred dobrim mesecem so pisali na slovenskih višjih šolah v Trstu in Gorici nalogo o Združeni Evropi. Zmagovalci, ki so pisali 45 najboljših nalog, so potovali v Rim, kjer so se ob okrogli mizi, ki je s presledki trajala nekaj dni, pobliže seznanili z vprašanjem združitve Evrope, razširitve EGS (Evropske gospodarske skupnosti) in podobno. Med zmagovalci je bila tudi Pierina Furlanova, maturantka slovenskega trgovskega zavoda „Žiga Zois“ v Trstu. Pierina Furlan je pisala nalogo v slovenščini, v Rim pa so poslali original in italijanski prevod.

Na vprašanje, kako se je počutila v družbi 45 mladih ljudi z vseh strani Italije, je odgovorila: „Zelo dobro, tudi s takimi, ki so

TEKMOVANJE V INTERCUPU

Avstrijska nogometna moštva v 2. kolu tekmovanja v Intercupu niso imela preveč sreče: innsbruški Wacker je doživel že drugi poraz; v Göteborgu ga je Örgyete premagal s 2:4 (1:1), linški VÖEST pa je moral položiti orožje proti poljskemu moštvu Odri Opelnu z 0:2 (0:1). Vienna pa, ki je v prvem polčasu vodila proti FC Zürichu že z 2:0, se je nazadnje morala zadovoljiti z remijem 2:2. Edina svetla točka med avstrijskimi klubi je bila salzburška Avstrija, ki je prišla iz Švice z zmago domov; proti Winterthuru je igrala 2:1 (0:0) in tako rešila čast avstrijskega nogometa. Salzburška Avstrija se je uvrstila s to zmago na čelo II. skupine.

bili drugačnega političnega prepričanja, kot sem jaz. Zelo jih je zanimalo izvedeti kaj o Slovencih, saj so imeli o nas in o našem položaju zelo zgrešeno podobo. Pri okrogli mizi v Rimu sem tudi omenila naš problem slovenske manjšine. Skoraj v zadregi je Furlanova pripovedovala o svojem posegu. Izrazila je zaskrbljenost za usodo naše manjšine spričo vedno večje evropske integracije, saj bo s tem, kljub odprti meji, čedalje bolj oddaljena od matične domovine.

Mednarodno tekmovanje na divjih vodah

Na reki Lieser je bilo v soboto in nedeljo mednarodno tekmovanje kanujev na divjih vodah za „veliko nagrado Avstrije“. Tekmovalo je 150 kanujev iz enajstih držav in je bila razen Vzhodnih Nemcev in Češkoslovakov res prisotna elita tega športa.

V soboto je Avstrija v postavi Schlecht, Presslmayr, Sattler, v skupinskem slalomu zmagala pred Jugoslavijo in Italijo. V slalomu za posameznike pa je Hans Schlecht (ATSV Steyr) v nedeljo dosegel svoj največji uspeh. Po kolosalnem prvem spustu skoraj za tri sekunde pustil za seboj ostale konkurente. Sattler in Presslmayr sta zasedla sedmo in deveto mesto.

V regatnem tekmovanju za posameznike pa sta zasedla prvi mesti Bernd Kast in Sigi Gunzenberger, Zvezna republika Nemčija kot najboljši Avstrijec je prišel na tretje mesto Norbert Sattler.

Zadnja pravda

Spisal J. S. Baar, iz češčine prevedel V. Hybásek 8

„O, seveda,“ si je mislil stari, „taka stara grča kakor sem jaz, ne cvetve več.“ Toda tarnal ni, ni se pritoževal. Lazil je po dvorišču, popravljal orodje in pritrjeval cepce in zlasti klepal kose, kajti otava, gosta kakor kožuh, je klicala kosce, naj že pridejo, ker se dan krajša in sonce slabi in bo jutri ali pojutrišnjem rojstvo Matere božje in praznik njenega imena.

Porazilovi so se najprej odpravili na „očetov travnik“ — v gozd. Užitar kotave ni prodal ne zelene ne suhe, marveč jo je sinovoma prepustil. Kakor včasih prej, tako je tudi zdaj šel z Martinom in Adamom proti gozdu s koso na rami in z oslo v oselniku za pasom. Na tem gozdnem travniku so Porazilovi vselej začenjali košnjo; zato, ker je bil ta travnik najbolj oddaljen, pa tudi zato, ker se je tam trava najslabše sušila. Drevje je namreč kmalu metalo senco, zemlja je bila vlažna, odsončna in divjačina je delala veliko škodo. Kosci pa so se tega travnika najbolj veselili. Rosa je ležala celo dopoldne, iz gozda je prihajal prijeten hlad, ptički so prepevali in travica je bila tako krhka, da se je kar sama kosila. „Z leseno koso bi jo človek pokosil, tako je sočna,“ je hvalil stari.

„Moj Bog, tu je kakor v raj,“ sta zadovoljno opomnila

sinova, ko so obstali na robu travnika. Sonce je bilo ravno vstalo, stopilo je na Hrádek nad Ujezdom in je pogledalo, kakor bi hotelo s svojim zlatim očesom premeriti pot, ki ga čaka čez dolino na Haltravo, kamor bo zvečer zatonilo. Gozd je odmeval od ptičjega petja in vpitja. Mladi zarod ščinkavcev, drozdov, taščic in črnohlavk je gostolel svojo jutranjo molitev, golobi so grulili, šoje so se krohotali in srake so vpile. Od graščinske seči so se oglašali zvonci gozdarjeve živine, katero so gnali na pašo. Rahel vetrič je vlekel nad gozdom, da ga spodaj niti čutili niso, a vrhovi smrek in jelk so se priklanjali poživljajočemu soncu in mu šumeli pritajene, veličastne himne gozda. Kakor črne obrvi nad očmi, tako so stala tu črna, sloka debela krog zelenega travnika, ki ga je letos krasilo že drugo cvetje. Kakor da je nebo nežno dahnilo na travo, se je medlo lesketala siva rosa na cvetju kot motno srebro in razločno kazala sveže sledove, koder je bila pobegnila čez travnik družinica srn ali zajcev...

„Res, kakor v raj,“ je prikimal stari Porazil. „Toda včasih ni bilo tako. Luže in črno močvirje je bilo tu poprej; pravili so, da na tem kraju straši, da se ga je vsak ogibal. Niso tako pravili brez vzroka; zemlja se je tu pogrezovala pod nogami. Ni vrnila in izpustila, kar je stopilo sem. Moj rajni ded, Bog mu daj nebesa, je še pomnil, kako se je tukaj valjala v blatu čreda merjascev, da, celo medveda je tu baje ustrelil gozdar. Zadnjega medveda; njegovo glavo hranijo v tranovskem gradu.“

„In vendar je tu tak travnik,“ sta se čudila sinova, „da ga ni boljšega daleč naokrog.“

„Toda stal je nekaj dela. Pet zim, dan za dnem sem prebil na njem. Tu spodaj sem razstreljeval skalo, z vzvo-

dom sem odstranjeval kamenje, dokler ni voda dobila odtoka. Ograje tu okrog so iz onega kamenja.“ Kazal je z roko na ograjo, ki se je raztezala v krogu kakor okop med gozdom in travnikom.

„Speljal sem vodo iz močvirja,“ — to je že med delom govoril, „samo studenček in spomladi nekoliko vrelicev je ostalo od vsega barja. Zdaj teče voda po jarku na mlin in mlinarji so veseli, da imajo toliko več vode,“ pokazal je na potok, ki je žuborel nad gosto zaraslimi bregovi.

„To ti je trava,“ je hvalil Martin, ki je kosil takoj očetu za petami.

„Mislim, da,“ je kimal Porazil. — „Pa ni bila vedno taka, rastle je tu kislja krma, živina je ni marala. Dolgo sem razmišljal, kako bi izboljšal. Zato sem pognojil in takoj je bilo drugače; boljša korenina se je prijela in sedaj — glejte — celo kumin je tu!“ Sklonil se je in potegnul iz redi stebelce pozno cvetočega kumina.

Okrog devetih sta prišli na travnik ženski — Manca in Dodlička. Prinesli sta moškimi malico, sami sta prijeli za grablje in trosili. Stari Porazil ju je poredno gledal, se smehljaj, mazal na kruh sira, nabasal si pipico in se ni mogel premagati, da ne bi rekel: „Fanta, vse sem vama razdelil, samo enega ne.“

„Oče, česa pa ne?“ sta skoraj istodobno vprašala sinova.

„Zibelke,“ se je starček zasmejal s tihim, srečnim smehom. Martin in Adam sta zardela kot mak.

„Imamo samo eno, pri tebi je, Martin, za dimnikom — jako pripravna zibelka; Bog sam vé, koliko je stara, mi vsi smo v njej počivali; toda naredil bom še eno, takoj jo bom začel, da ne bo prepozno, in tista bo tvoja, Adam.“

Zvezde. Nebo nad mestom žari v krvavi svetlobi. Zvoki odmevajo vse dalje.

Soparica.
Hiša še ne spi. Okna so odprta.
V noči je hiša podobna stooki pošasti svetlečih se oči.

Nekatere oči ugašajo.
Daktilografinja ne more zaspati. Fant jo je zapustil. Ni je hotel razumeti. Delala je nadure. Pred poroko je hotela imeti radio. Šest ur prepisovanja formularjev. Že teden dni tako. Fant je hotel ostati pri njej do jutra. Dovolila mu je, toda bila je zaspana. Fant je želel, da bi ostala budna do zore. Zaspala je v objemu. Fant jo je zbudil.

— Krava! — je zavpil, odšel in tresnil z vratil.
Daktilografinja ne more več zaspati. Kaj bo z radiom?

ALEKSANDER OBRENOVIČ:

POLETNA NOČ

Upokojenski par igra bridge. Komaj peto partijo. Še deset, potem pa spanje. Kot običajno.

Študent se uči. Z izpiti ne pride do konca. Kljub temu pa bo nekoč postal strokovnjak. Imel bo svoj avto in lepo stanovanje. Treba je vzdržati.

Smrčanje suhljatega računovodje moti pu-bertetne sanjarije njegove hčerke s konjskim repom.

Budnih je vse manj.
V kuhinjah diši po kislem.

V posodah za smeti se gostijo vrabci.
— Miličnik, na pomoč!
Kaj je to? Nekdo kliče na pomoč? Ne, zazdelo se nam je.

— Na pomoč!
Ne, ni se nam zazdelo. Kliče čistilka s pe-tega nadstropja.

— Kaj se je zgodilo?
— Najbrž jo spet mož pretepa.

— Ločila sta se. Odšel je k šivilji.
Čistilka je bila dvanajst let poročena z natakarkom. Tri otroke imata. Tri hčerke.

Natakar je želel tri sinove.
Ko se je rodila zadnja hči, si je našel ljubimko. Bila je grda, toda imela je nezakonskega sina. Potem je dobila še enega.

Natakarjevega. Čistilka ni hotela privoliti v ločitev. Kaj bi počela s tremi hčerkami? Natakar jo je pretepal. Vsak dan bolj. Polna je modric, otroci pa venomer jočejo. Takoj ko se pojavi oče, se stisnejo v kot in jočejo brez glasu. Natakar se pa napravlja, kakor tega ne bi videl.

Čistilka ne privoli v ločitev.
Natakar obožuje svojega sina.

Zdaj je pričel pretepati še hčerke. Žena se noče ločiti.

Natakar je pripeljal svojo ljubimko v stanovanje in zahteval, da ji je žena postregla.

Čistilka je to napravila, v ločitev pa ni privolila.

Ljubimka se je prezirljivo smejala.

V eni sobi je bil natakarkar s ljubimko in sinovoma, v drugi utrujena čistilka s hčerkami.

Zima je. Košava piha. Natakar prekinja tok v ženini sobi, prepoveduje ji zahajati v kuhinjo.

— Ne bom plačal tvojih računov!
— Otroci morajo jesti.

— Kaj me briga! Delaj, kar hočeš, toda v kuhinji te ne smem videti.

Natakar ne da niti dinarja za hčerke. Čistilka gara pri delu. Otroci so ves dan na ulici. Smejejo se in prepevajo. Najstarejša včasih kadci cigaretne ogorke.

Nekega dne je majhna, utrujena čistilka vložila tožbo proti svojemu možu.

Sodišče ga je obsodilo zaradi trpinčenja družine in odločilo, da mora vzdrževati otroke. Privolil je. Žena mu je oprostila.

Potem jo je natakarkar pričel vse bolj pretepati in prodajati stvari.

Spet tožba. Spet isto.
Nazadnje je privolila v ločitev. Otroci so ostali pri njej.

Mož se je moral izseliti z ljubimko in sinovoma.

Na podstrešju stanujejo Simiči. On je nočni čuvaj, ona pa pomiva steklenice v pivovarni.

Otroci hodijo v šolo.
Ona dela podnevi, nočni čuvaj — se razume — ponoči.

Včasih se srečata in tedaj se pripravata. On ima dopust, pa se pripravata noč in dan. Simičevi že od nekdanj menijo, da imajo pravico do stanovanja male čistilke.

Vse bodo napravili, da jo le spravijo iz stanovanja. Življenje na podstrešju je nezadržno.

— Miličnik, na pomoč! — vpije čistilka.
— Halo, ljudje, na pomoč! — vpije natakarkar.

Hišnik priteče v spodnjicah na dvorišče.
— Kaj je? Zakaj budita ljudi?
— Na pomoč! — vpijeta natakarkar in čistilka.

Luči ugašajo. Nihče več ne spi. Hiša postaja veliko uho. Stanovalci stojijo v mraku in prisluškujejo vsakemu šumu.

— Pokličite milico! — vpije čistilka. — Ubil me bo!

— Milica ni potrebna! Pridite gor! Pomagajte! — vpije natakarkar.

Potem se zaslišijo zamolkli udarci. Nihče se ne premakne.

— Joj, pretepa jo!
— Ubil jo bo!
— Grem pogledat, kaj je.

— Si nor? Še tebe bo ubil. Ne veš, kakšen je, kadar mu pade kri na oči.
Urednik kulturne rubrike tednika je presrečen, ker mu žena ne dovoli, da bi šel pogledat. Ta natakarkar vas lahko resnično

ubije. Sicer pa, zakaj bi se urednik kulturne rubrike mešal v kaj takega? To spada v kriminalistično kroniko.

Zamolkle udarce je slišati dalje. Občutljivi stanovalci zapirajo okna, da ne bi slišali stokanje umirajočega.

— Ta natakarkar je zares svinja! Treba bi ga bilo uloviti.

Hišnik odide po milico. Čistilka in natakarkar kličeta na pomoč. Nenadoma nastopi tišina. Ničesar ni slišati. Radovedni stanovalci so se prilepili na okna. Zaman. Popolna tišina.

— Ubil jo je!
— Svinja, tako dobra ženska! Jej, kaj bi dala, da bi bila ona njega! Nihče je ne bi obsodil.

— Vsi bi pričali proti njemu.
Nenadoma natakarkar spet zavpije:

— Halo, ljudje, na pomoč! Pomagajte!
Zdaj se vsem zazdi, da vpije natakarkar z onemoglim glasom. Nekateri mislijo, da ga je čistilka udarila s kolom, in jim je žal, da ga ni ubila, drugi pa so prepričani, da je čistilka hudo ranjena, natakarkar pa se je prestrašil in zdaj kliče na pomoč.

— Halo, ljudje, pridite!
Nihče ne odide. Kdo bo gledal kri! Pa še ponoči!

— Zakaj že vendar ne pride milica? Tale lahko zažge hišo. Zgoreli bomo kot miši.

Študent se obleče in gre po milico. Pri vhodu sreča hišnika in miličnika.

— Poglejte, prosim vas, kaj dela ta idiot, — pokaže študent miličniku in odide v svoj kabinet. Hišnica ga takoj prične zasliševati.

— Pripeljal sem milico, — reče študent in ji zapre vrata pred nosom. Stoji ob oknu in v mraku opazuje siluete na drugih oknih.

— Eh, reva, — se zlobno smehlja študent.
— Pst! Prišla je milica! Zdaj bomo slišali, kaj je bilo. Pst!

Natakarkar stoji pred vrati, v rokah drži sekuro.

— Odvrzi sekuro! — ukaže miličnik. Natakarkar ubogljivo spusti sekuro na tla. Hišnik gleda čez miličnikova ramena.

S podstrešja pritečejo Simičevi.
— Kaj iščeš tu? — vpraša miličnik.

— Žena me ne pusti stopiti v stanovanje. Zaklenila se je s patentno ključavnico.

— Jaz sem danes pritrtil ključavnico. Pošteno je plačala, — pravi hišnik, — on ne stanuje več tukaj.

— Tu imam še nekaj reči. Žena mi jih ne pusti vzeti. Zato je namestila ključavnico, — mrmra natakarkar.

— In misliš s sekuro odpreti vrata?
— Tovariš miličnik, to so mi dali oni zgoraj. Moram vstopiti.

— Ne drži, sam je vzel sekuro, — ugovarja Simič s podstrešja.

— Sam jo je vzel, — pritrtdi tudi Simičeva.

Miličnik se trudi, da bi prekinil spor med natakarkarjem in Simičem.

— Molči! — zavpije na koncu. Potem zahteva, naj čistilka odpre vrata.

— Ne morem. Pokvaril je ključavnico. S sekuro, — odgovarja.
— Laže, — pripominja Simič, — sobo

DRAGA PASTERK:

Veseli kosec

Jutranja zarja se šele budi,
ko kosec radostno na travnik hiti;
ptički mu zgodnji veselo pojo,
ko s koso on reže si red za redjō.

Rosa je hladna, umila travō,
rožice padajo pod bridko kosō.
V bližini potoček glasno žubori,
a kosec smehlja se in dela, hiti ...

Ne smilijo rožice se mu lepē,
ne sliši potočka in ptičkov ne:
pri svojem dekletu se v mislih mudī,
saj pojde po pušeljc, ko se zvečerī.

oddaja ljubezenskim parom. Treba jo je zapreti. Napravila je javno hišo ...

Čistilka kriči skozi vrata:
— Tovariš miličnik, častna beseda, v goste je prišel brat z ženo. Častna beseda! Tukaj, če ne verjamate, vam dam njuni osebni izkaznici. Kako naj bi poleg otrok ...?

Uho raste.
Nazadnje se prikaže na oknu shrambe čistilkin brat in kaže svoje izkaznice. Miličnik je zadovoljen.

Simičevi vzamejo svojo sekuro in hitro izginejo na podstrešje.

Čistilka ostane zaklenjena do jutra. Ko se bo zasvitalo, bo prišel hišnik in snel ključavnico, ker mora čistilka na delo, otroci pa v šolo.

Otroci jočejo — kot običajno — tiho.
— To kačo bomo vrgli iz stanovanja, rečem ti, — pravi Simič in leže.

Nič se ni zgodilo. Mrtvih ni.
Kljub temu jo bo nekega dne ubil! — meni večina.

— Zelo mi je žal, ker ga ni ubila. Revica, toliko trpi ...

Po petnajstih minutah je hiša spala spanje pravičnega.

Čistilka je budna dočakala zoro.

Zanimivosti

DOLARJI SKRIVAJ ČEZ KROV

Iz blagajne turistične ladje »Orcades« na krožni plovbi po avstralskih vodah je izgubilo 100.000 dolarjev. Vse kaže, da so tatovi zmašili denar v rešilna pasova, ki so ju vrgli čez krov na gladino, kjer ju je pobral nekdo v čolnu, zato so bile vse preiskave na ladji brez uspeha.

NAPOVEDI TUDI ZA BOLNIKE

V Zapadni Nemčiji uvajajo medicinsko meteorologijo, po kateri bodo zdravniki sklepali, kako utegne vreme vplivati na bolnike, predvsem na tiste s srčnimi motnjami ali z bolnim ožiljem. Kirurgi bodo operirali v skladu s pričakovanim vremenom.

„Angelček gre,
ima jabolčki dve.“

Sedaj ne stojita več pri njem, ampak čepita obe ženi, poslušata tiho in veselo gledata očeta. Starček čuti, kakor da ga nekaj šegeeta, dvigne roko, pomene si čelo in oči ter se prebudi.

„Oče, kaj se vam je vendar sanjalo tako lepega?“ se je sklonila zopet nadenj Dodlička. Da je ni sram pred Mano, gotovo bi starčka poljubila kot otroka, tako se ji zdi lep.

„I, vericici, kje sta se pa vzeli?“ se čudi Porazil in sede. „Ravno o vaju se mi je sanjalo; vajine otročičke sem pestoval v duhu — in zdi se mi, da sem jim celo pel o vama.“

„Seveda ste peli, zelo lepo ste peli,“ hvalita ženski in čutita pri srcu neizmerno in neizrečeno srečo.

„Kaj se pa vidve tam smejita z atom?“ kliče Adam. Obstal je, postavil koso in jo obrisal s šopom trave, potegnul oslo iz oselnika in brusil, pri tem pa škili proti gozd-nemu robu, kjer govorita Manca in Dodlička z očetom.

„Pridita tudi vidva sem!“ kliče oče kosca, „da bomo vsi skupaj.“

Brata sta dokosila samo še svojo red, odložila kose in prisledla k družbi. Porazil vnovič pripoveduje svoje žive sanje o rajnem dedu, kako je videl sebe — samosrajčnika, kako je v spanju pestoval svoje vnuke in kako jim je pel.

„Kako ste jim pa peli?“ je prosil Adam.

(Dalje prihodnjič)

„Le naredite, oče, pa kmalu.“

„Pestoval in zibal bom. — To mora vsak ded, zlasti če bo dete fantek. — Pa tudi deklico bom imel rad.“

Táko radostno gorkoto je starček čutil v srcu, da se mu niti ni ljubilo vstati, ko sta se sinova dvignila in poprijela zopet za kose. Samo veselo je rekel: „E, kaj, bom še malo počival, saj sem na užitku.“ Zadovoljno se je zvrnil v travo in premišljeval naprej. Potem mu ne bo več dolgčas v njegovem kotu. Mladi bodo dobili malega kričača, mama ga podojji, in takoj z njim v dedovo sobo. „Oče, pazi-te na fanta, kuhano kašo ima v pečici,“ bo rekla, in on — stari Porazil, bo odvil povoj, razgrnil odelo in pustil dečka, naj pobrca. Vzel ga bo na koleno, napital ga s kašo in mu zapel. Lahko je reči: bom zapel. — Ali pa zna še zam-peti otroku? Starček se je zagledal v visoko nebo. Gledal je oblake, kako so pluli — in tako je priplul tudi na obzor njegove duše spomin z spominom. Samega sebe gleda kot majhnega otroka, samosrajčnika, v duhu gleda svojega rajnega deda. Kakor bi ga živega videl: v sobi pri peči sedi na klopi in pestuje njega, starega Porazila — ki je nekaj malega večji kot pipec za groš; dedek ga drži v koščeni rokavi kakor igračko, ujčka ga na kole-nih, igrače mu dela, modro z njim govori, razlaga mu različne stvari in mu poje. Da, popolnoma razločno se spominja, da mu je ded večkrat pel, kadar ni hotel zaspati. Živo sliši njegov postarni glas; celo naprev si je zapomnil, le besede so mu izpadle. — Ne, se jih še spominja:

„Ajaj, moj ljubček,
ajaj, zaspī,
majčkene očke
ljubko zapri!“

Ne daleč od njega grabita nevesti.

„Oče pojejo,“ reče hipoma Dodlička in neha grabiti.
„Kaj pa misliš!“ dvojni Manca in grabi dalje; „to le v-da tako žubori v jarku.“

„Manca, pst, zares pojejo,“ opominja vnovič Dodlička, oprta ob grablje. Glavico je obrnila proti gozdu, kjer počiva v sencih stari Porazil.

„Prav res,“ je slišala sedaj tudi Manca; „kaj pa, lahko poje, ničesar mu ne manjka,“ je dostavila trdo. Toda Dodlička je ni slišala. Dodličko zanima, katero pesem poje oče. Zdi se ji nekam znana, pa ne more se je spomniti. Kakor podlasica gre tiho k dedu. Vidi ga; glej, vznak leži, oči ima zaprte; morda spi in sanja. Blažen nasmeh mu igra na licu. Dodlička razume vsako besedo njegove pesmi:

„Ajaj, moj ljubček,
ajaj, le tiše! —“

Dodlička odpeva v duhu in nadaljuje:

„ljuba Gospa,
Marija ti piše.“

Tudi Manca se ne more premagati, tudi njo nekaj vleče k dedu, ki poje še vedno:

„Ko ti napiše
pisemce,
ga položi ti
na srcece!“

Stari Porazil je dopel, toda zbudil se ni. V spanju se mu je stegnilo čelo, ustnice so se mu pregibale; morda se je nečesa spomnil, nečesa neprijetnega. V naslednjem trenutku je že zopet usmev pozlatil njegovo lice, da je vnovič zažarelo, kakor svetniško. Užitek je začel vnovič:

TV tedenski program TV

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 9. 7.: 7.10 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 10. 7.: 13.45 Informacije — Za našo vas. — TOREK, 11. 7.: 9.30 Slovenske narodne v raznih priredbah in izvedbah. — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Otroci, poslušajte. — SREDA, 12. 7.: 13.45 Informacije — Lev Detela: Slovenska koroška povojna literatura (7) — Koroški zbori. — ČETRTEK, 13. 7.: 13.45 Informacije — Zena, družina, dom. — PETEK, 14. 7.: 13.45 Informacije — Kar po domače. — SOBOTA, 15. 7.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 9. julija: 16.25 Za otroke od 6. leta naprej: Kenguru Skypky — 16.50 Medicina — 17.00 Za družino — 17.25 S sedemdesetimi leti še sanjamo. Iz toplega ognjišča v Antarktiko — rentnica na svetovnem potovanju — 18.00 Sebastijanove pustolovščine, lahko noč za najmlajše — 18.05 Mozartovo življenje — 19.00 Čas v sliki z vprašanjem tedna — 19.30 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Kraj dejanja. Kressin in mož z rumenim kovčkom — 21.40 Yehudi Menuhin. — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja in šport. PONEDELJEK, 10. julija: 18.00 Znanje — aktualno — 18.25 Sebastijanove pustolovščine, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Department S — 21.10 Poštni predal 7000 — 21.25 Avstrijski šport — 22.25 Čas v sliki — nočna izdaja. TOREK, 11. julija: 18.00 Slučaj zraven — 18.25 Sebastijanove pustolovščine — lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika z Južno Tirolsko — 18.55 Indijanska reka — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.15 Deklica iz Parme, film — 22.50 Čas v sliki — nočna izdaja. SREDA, 12. julija: 11.00 Program za delavce: Drugih ljudi otroci — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Gašperčkov dopust — 17.15 Za otroke od 11. leta naprej: Antena — 17.35 Lassle — 18.00 Za družino: Poletje za Nicolo — 18.25 Sebastijanove pustolovščine, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Kuhinja v televiziji — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.05 Rdeča kapela — 22.05 Čas v sliki — nočna izdaja. ČETRTEK, 13. julija: 18.00 Potovalna služba Schwalbe — 18.25 Sebastijanove pustolovščine, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Športni mozaik — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Šest dečkov in štiri deklice, film — 21.50 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.00 Luis Armstrong. PETEK, 14. julija: 11.00 Program za delavce: Vse dni nedelja — 18.00 Zeleni svet — novo iz kmetijstva — 18.25 Sebastijanove pustolovščine — lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Junak westerna — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Uradni spisi XY — nerešeni — 21.20 Prerezi — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.30 Mož z dvema ženama, film.

SOBOTA, 15. julija: 14.25 Avtomobilske dirke „formule 1“ za veliko nagrado Anglije — 16.30 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.55 Za otroke od 6. leta naprej: Profesor Boltežar — 17.00 Za otroke od 11. leta naprej: Dežela brez kamenja — 17.30 Za mladino od 14. leta naprej: Klub Beatlov — 18.00 Tedenski magazin — 18.25 Sebastijanove pustolovščine, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura posebno — 18.55 Poletje na Siciliji — 19.20 ORF danes zvečer 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Plezalec prihaja — 21.35 Šport — 22.05 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.15 Rdeče ustnice — plavi fižol.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

NEDELJA, 9. VII.: 9.40 Po domače s Slavkom Žnidaršičem in oktetom Jelovica — 10.12 Kmetijska oddaja — 11.00 Otroška matineja: Sebastijan in Mary Forgane, Boj za obstanek — serijska barvna filma — 11.50 Mestece Peyton — serijski film — 12.40 TV kašipot — Nedeljsko popoldne — 18.15 Ujeto mesto — celovečerni film — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Ko nisem bil več vojak — humoristična oddaja — 21.15 Stih in pesem — zabavno glasbena oddaja — 21.30 Športni pregled — 21.55 Brazilija: Malo svetovno prvenstvo v nogometu — prenos finalne tekme. PONEDELJEK, 10. VII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Kremenčkovi — serijski barvni film — 19.00 Maksimeter — 19.45 Kratek film — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Conteritino za orkester — barvna oddaja s festivala Bled 72 — 20.45 Dubrovniške poletne prireditve. Prenos slovesnega začetka do 21.35 — 21.35 Diagonale — 22.20 Poročila — 22.25 Šahovski komentar. TOREK, 11. VII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Tiktak: Marija Jezernik — Medvedov godrnjavček — 18.45 Risanka — 18.55 Moški zbor iz Ribnice — 19.20 Industrijsko oblikovanje — Sedanost in prihodnost oblikovanja — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Do ponedeljka se že prebijemo — celovečerni film — 22.25 Likovni nočno: Klar Meško — 22.35 Poročila. SREDA, 12. VII.: 18.20 Obzornik — 18.35 Sebastijan in Mary Morgane — serijski barvni film — 19.05 Naši operni pevci: Friderik Lupša — 19.25 Na sedmi stezi — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Moliere: Scapinove zvijače, predstava Drame SNG Ljubljana — 21.35 Zakaj Belfast? — dokumentarna oddaja iz cikla Odiseja miru — 22.05 Jazz na ekranu: Kvartet Boone Dre2 — II. del — 22.35 Poročila — 22.40 Šahovski komentar. ČETRTEK, 13. VII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Boj za obstanek — serijski barvni film — 19.00 Či-

ščenje narave — oddaja iz cikla Civilizacija — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Bos skozi pekel — japonska nadaljevanka — 21.25 Sodobniki: Piccasso — 22.10 Vohuni, agenti, vojaki — Norsk — Hydro — 22.35 Poročila.

PETEK, 14. VII.: 18.15 Obzornik — 18.30 Vseli tobogan — Idrija — 2. del — 19.00 Mestece Peyton — serijski film — 20.00 TV dnevnik — 20.35 Zaznamovana — celovečerni film — 22.20 Košarka Jugoslavija: ZRN — posnetek iz Umaga

— 23.35 Poročila — 23.40 Šahovski komentar. SOBOTA, 15. VII.: 17.10 Obzornik — 17.25 Atletika za Skokov memorial — prenos iz Celja — 18.55 Po domače z ansamblom Maksa Kumra in z Vaško godbo — 19.15 Usodno nebo — 3. del — 19.45 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Lice ob licu — zabavno glasbena oddaja — 21.20 Na poti k zvezdam — barvna oddaja — 21.45 Moj prijatelj Tony — barvna oddaja — 22.35 TV kašipot — 22.55 Poročila.

Razgovor Sima - Heimatdienst . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

OGRIS GOVORIL O MANJŠINSKI ZAŠČITI

Deželni poslanec Hanzi Ogris (SPÖ) je v kratkem referatu skušal osvetliti problematiko manjšinske zaščite. Pričakovali smo, da se bo v svojih izjavah naslanjal na razpravo dr. Vladimira Klemenčiča in dr. Pavleta Apovnika, ki je v nadaljevanjih bila objavljena v Slovenskem vestniku ter na stalščice NSKS, ki je bilo ob občnem zboru poslano deželni vladi.

Izvajanja poslanca Ogrisa pa so dejansko bila le preveč splošna in niso segala v globino tega vprašanja.

Svobodnjak Oskar Sturm se je kot prizadelet, skušal rahlo upirati novi uredbi, ali pri

glasovanju se je po kratkem obotavljanju raje držal partajdiscipline ter glasoval, kolikor je diktirala stranka.

Splošni nagovor deželnega glavarja Sima je izzvenel v trditvi, da so interese slovenske manjšine kolikor mogoče upoštevali, kar dokazuje, da so slovenski „zastopniki“ imenovali novo uredbo „kolikor toliko sprejemljivo“.

Sledilo je triurno prebiranje zakonskega osnutka, ki je bil le še formalnost, saj ni bilo več računati s kakim ugovorom.

Po sedemurnem razpravljanju so ob maloštevilni navzočnosti poslancev zaključili to za mnoge občine usodno točko programa.

Ostali program je potekel na kratko, sklepi so bili soglasni, poslancem se je že mudilo domov.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

ŠAH:

Spasski noče igrati

V islandskem glavnem mestu Reykjaviku je v torek izbruhnila prava pravcata „šahovska vojna“. Čeprav je po dveh dneh zamude — šahovski dvoboj bi se moral pričeti v nedeljo popoldne — prispel v islandsko prestolnico izzivalec svetovnega prvaka Bobby Fischer, sedaj Spasski noče igrati. Svetovni prvak utemeljuje svojo odločitev takole: „Pred pričetkom dvoboja zahtevam uradno kaznovanje Američana, ker se čutim zaradi njegovega nesramnega obnašanja ponižan in razžaljen. Razen tega zahtevam, da se Fischer pri meni osebno opraviči za nezaslišano dejanje, sicer ne bom igral.“

Ker ljubitelji šaha poznajo Američana Bobbyja Fischerja kot izvanredno muhastega človeka, ki je še na vsakem svetovnem šahovskem tekmovanju poskrbel za senzacionalne novice, bi bilo težko pričakovati, da bo le-ta izpolnil zahteve Spasskega.

Ravnanje svetovnega šahovskega kralja Borisa Spasskega pa je popolnoma pravilno in upravičeno, naj ve Fischer enkrat za vselej, da so tudi njemu dane meje, ter da ne bo bril norce svetovnemu šahu.

Fischer se je sedaj javno opravičil, a če bo to zadostovalo, je drugo vprašanje, kajti Spasski je v svojem pismu zahteval še, da ga kaznuje tudi FIDE za njegovo obnašanje. Dr. Euwe je kasneje povedal, da je sovjetska šahovska zveza zahtevala od njega, da Fischer zaradi zakasnitve izgubi prvo partijo, tako bi se rezultat glasil 1:0 za Spasskega.

Brundage o olimpiadi

Predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Avery Brundage je na novinarski konferenci izjavil, da so priprave za olimpiado v Münchnu, ki bo od 26. avgusta do 10. septembra, napravile nanj mogočen vtis.

Ob tej priložnosti je izjavil, da so bile zimске igre v Sapporu prej podobne športnemu sejmu kot pa športnemu tekmovanju. Rekel je tudi, da bodo morali odslej nacionalni olimpijski komiteji sami paziti na to, da v njihovih zastopstvih ne bo profesionalcev. „130 držav-udeleženk olimpiade je preveč, da bi MOK lahko bil razsodnik,“ je dejal Brundage.

Predsednik MOK je vnovič predlagal, da bi v prihodnje zmanjšali število športov na olimpijskih igrah. Meni, da v olimpijskem sporedu ne bi smelo biti športa, ki ni razširjen v vsaj 40 državah sveta. Tako bo že letos v Münchnu delovala posebna komisija, ki bo proučila možnost zmanjšanja števila olimpijskih športov.

V sklepnem delu konference pa je Brundage sporočil, da njegova napovedana odločitev, da se bo po Münchnu umaknil s predsedniškega mesta Mednarodnega olimpijskega komiteja še ni dokončna. „Se zmeraj sem predsednik. Kaj pa bo po koncu iger, bomo videli, ko bo za to prišel čas,“ je dejal in s tem podkrepil nekatere glasove, po katerih naj bi se že odločil, da bo še ostal na čelu mednarodnega olimpijskega komiteja.

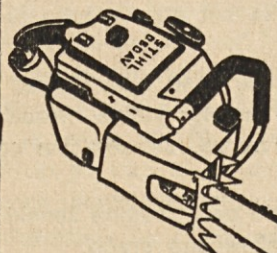
KMETIJSKE STROJE VSEH VRST VAM NUDI PO UGODNIH CENAH

Trgovina

Adolf in Katarina KRIVOGRAD

9143 Šmihel pri Pliberku
Telefon 0 42 35 - 34 1 97

STIHL 050AV

eine Universalsäge für die Waldarbeit. 5,5 DIN PS stark und 9,8 kg leicht, außerdem hat sie den vibrationsdämpfenden STIHL-AV-Griff.

Gospodarski in poljedelski stroji — traktorji — motorne žage in vsi nadomestni deli — kuhinje — kuhinjski stroji in vse za gospodinjstvo — otroški vozički — televizijski in radioaparati — šivalni stroji — motorna kolesa — mopedi — mladinska kolesa za birmo

najugodnejše pri domačem podjetju

Johan Lomšek

ŠT. LIPŠ — TIHOJA 2

9141 Eberndorf — Dobra vas

Telefon 0 42 37 — 246

Oglejte si zaloge in kupite ugodno!

Betonske izdelke in gotove gradbene dele, Katzenbergerstropce, Purator čistilne naprave, Leca votle opeke in Leca opeke za dimnike ugodno nudi tvrdka

Ing. Alois Leeb

Wolfsberg - Priel, telefon 0 42 52 — 28 78

Köttmannsdorf - Kotmara ves,

telefon 0 42 22 — 79 11 17

Za naše podjetje iščemo pleskarske pomočnike in vajence.

Stanovanje na razpolago.

Kličite nas telefonsko 0 42 22 - 32 4 54, Klagenfurt — Celovec

Hans Scarsini

pleskarski mojster
Konigsberger Straße 20

POHIŠTVO ZA DOM IN GOSTE

Rutar - Center

A 9141 Dobra vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 — 281